

Rezultati poslovanja delovne organizacije KTL v letu 1986

Skupni poslovni rezultati so dobri – vendar bi bili lahko še boljši

Iz vsebine	Stran:
– Osebni dohodki v letu 1986	3
– Letošnji proizvodni rezultati	3
– Intervju z Jožetom Štucinom	4,5
– Noviteta na področju marketinga v KTL	6
– Štafetni intervju: Mitja Maček	7
– Mini intervju: Boris Kozelj	8
– Drugi o nas: Radio Triglav Jesenice	8,9
– Izločitev tozda Kuverte iz DO KTL	9
– Družbeni in pravni položaj poslovnega organa	9,10
– Kako z osebnimi dohodki v prihodnje	11,12
– O proizvodnem delu	12
– Iz vsebine objav v biltenih KTL	13
– V ŽIVI bi vam radi pomagali	13
– Pred letovanjem	13,14
– Sankanje pod Storžičem	14
– Program športno-rekreativne dejavnosti v KTL	15
– Škrtalo	15

Končane so razprave o zaključnih računih za preteklo leto in zbrane imamo podatke o poslovanju za celotno delovno organizacijo. Tako lahko sedaj celoviteje analiziramo in presodimo ustvarjene poslovne rezultate v lanskem letu.

Doseženi fizični obseg proizvodnje v višini 92.420 ton je za 1% večji kot je bil ustvarjen v predhodnem letu in le za malenkost nižji kot je bil proizveden leta 1984, ko je bil največji v zadnjih petih letih.

Čeprav beležimo v danih pogojih poslovanja še vedno zadovoljivo povečanje proizvodnje pa ne moremo biti zadovoljni z nivojem fizičnega obsega v temeljni organizaciji Kartonažna Ljubljana, ki izkazuje za 8% nižjo proizvodnjo

kot v predhodnem letu, Papirna konfekcija Ljubljana, ki ima indeks na predhodno leto 89, Jelplastu Kamna gorica z indeksom 94 in s proizvodnjo embalaže v temeljni organizaciji Valkarton, ki je v primerjavi z letom 1985 manjša za 6%. Prav tako je bila za 1% manjša proizvodnja v Kartonaži Rakek. Razlogi za takšen izpad proizvodnje so po posameznih temeljnih organizacijah različni. Skupno vsem pa so vendarle zaostreni pogoji gospodarjenja, ki so se pokazali v obliki manjšega povpraševanja na trgu in s tem zmanjšanja naročil. Seveda ima zmanjšana proizvodnja skoraj povsod posledični vpliv na manjši celotni prihodek, dohodek in manjšo akumulacijo, kar v končni obliki pomeni še slabše pogoje poslovanja v naslednjem letu.

Med pozitivne dosežke lahko štejemo v lanskem letu tudi povečanje fizične produktivnosti dela v celotni delovni organizaciji za 3%, kar je glede na izpad materialnega proizvoda precejšnje povečanje in se je ustrezno odrazilo tudi v povečanem dohodku in čistem dohodku.

Med izboljšane kvalitativne dejavnike gospodarjenja v lanskem letu moramo vsekakor podčrtati tudi za 1% izboljšan izkoristek materiala saj to pomeni za celotno delovno organizacijo prihranek 227 milijonov din (22,7 din starih milijard).

Ena izmed neugodnih postavk v lanskem letu je vsekakor izvršen

(nadaljev. na 2 str.)

Tako izgleda južna fasada pri novi tovarni MP-3 (posnetek 12.3.1987)

vsem v novi devizni zakonodaji saj smo morali zavestno omejevati izvoz, ker so bili vsaj do prvega polletja vsi izvozni posli globoko v izgubi.

Gibanje celotnega prihodka, dohodka, čistega dohodka in njegova razdelitev je razvidna iz naslednjih primerjav:

izvoz v znesku USA dolarjev 3.303.768, ki je bil za 8% manjši od načrtovanega in celo za 12% nižji kot smo ga ustvarili v letu 1985. Prav tako smo z izvozom na klirinško področje v znesku CI dolarjev 1.196.593 zaostali za planom za 20% in v primerjavi s predhodnim letom za 38%. Vzroki za tolikšno zmanjšanje so bili pred-

ELEMENTI	INDEKSI	
	86/85	na plan
celotni prihodek	190	101
dohodek	209	118
čisti dohodek	207	114
akumulacija z amortizacijo	195	92
osebni dohodki in skupna poraba	208	123

Iz primerjalnih indeksov za celotno delovno organizacijo izhaja, da je doseženi celotni prihodek nekaj nad planiranim in, da je glede na predhodno leto porastel najmanj za toliko kot je bila stopnja inflacije. Seveda, če ne bi beležili izpada proizvodnje v nekaterih temeljnih organizacijah bi bil vsekakor porast precej večji.

Indeks povečanja dohodka kaže, da smo kljub izpadu dohodka zaradi nižje proizvodnje in izgube v izvozu pri nekaterih temeljnih organizacijah, vendarle le-to na nivoju delovne organizacije nadomestili z mnogo boljšim dohodkom pri drugih temeljnih organizacijah. Poleg tega pa je kot že rečeno, prispevala k večjemu dohodku tudi povečana produktivnost in boljši izkoristek materiala.

Razdelitev čistega dohodka na akumulacijo in osebne dohodke s skupno porabo kaže, da smo ohranili še vedno zdravo delitveno razmerje, ter da smo skoraj zadostili lanskim resolucijskim zahtevam, da se mora porast dohodka in osebnih dohodkov s skupno porabo gibati vsklajeno. Primerjava akumulacije z amortizacijo v celotnem prihodu, ki znaša 11,6%, kaže v danih pogojih gospodarjenja za celotno delovno organizacijo dobro stopnjo akumulativnosti.

Čprav jo izražamo z nekaterimi kazalci uspešnosti, ki so predpisani z zakonom o združenem delu pa se kaže v obliki stagnacije. Tako znaša koeficient akumulacije v

primerjavi s povprečno uporablenimi poslovnimi sredstvi 19,48 kar pomeni, da je za 1% slabši kot v predhodnem letu. To pa po drugi strani pomeni tudi, da smo ustvarjeno akumulacijo dosegli z višjimi stroški in, da je za toliko rezultat slabši. To potrjuje tudi kazalec povprečno uporabljenih poslovnih sredstev na delavca, ki znaša 8.195.410 din in je za 7% večji kot v predhodnem letu.

Po drugi strani pa je kazalec dohodek na delavca ugoden saj znaša za celotno delovno organizacijo 5.311.152 din in je primerjalno z letom 1985 večji za 109%. Pri malenkostno manjšem številu zaposlenih pomeni to, da je dohodek znatno porasel in, da je bil dosežen znatno nad planiranim.

Leto 1986 je bilo značilno po veliki investicijski aktivnosti, saj smo v tem letu realizirali ali začeli z investicijami, ki so se pripravljale več let prej. Poleg nabave vseh s planom predvidenih t.i. malih investicij za vse tozde DO smo realizirali še naslednje pomembnejše nabave:

— V tozdu Valkarton Logatec nabava stroja za paletiziranje valovitega kartona (Signoda) in novo flexo-lepilko (Casemaker) ter nabavili vse rezervne dele za temeljito rekonstrukcijo kartonskega stroja "Peters";

— V tozdu Kuverti sta bila dobavljena dva modema kuvertna avtomata in v

— tozdu Papirna konfekcija prvi

Pri ročnem delu v tozdu Papirna konfekcija

del avtomatske linije za registratorje.

V tozdu Kartonažna Ljubljana, oziroma v soinvestitorstvu s tozdom Papirna konfekcija ter na osnovi združenih sredstev skoraj vseh temeljnih organizacij DO KTL smo začeli z izgradnjo novih proizvodnih prostorov za proizvodnjo potiskane embalaže na lokaciji MP-3 Moste. S tem smo ustvarili možnost preselitve za proizvodnjo DE-10 in v nadaljevanju nakazali rešitev prostorskega problema za tozdu Papirna konfekcija ter delovno skupnost skupnih služb.

Za nadaljnje povečanje proizvodnje in modernizacijo je velikega pomena tudi sklenitev najemnih pogodb (leasing) za 8 strojev iz uvoza, ki so bili predvideni za uvoz s srednjeročnim planom DO KTL v obdobju 1986-1990. S tem smo v izredno oteženih pogojih uvoza opreme, skušali najti obliko s katero smo vendarle, vsaj v znatnem delu, uresničili svoje planske cilje glede posodobitve opreme.

V letu 1986 smo z dobro usklajenim poslovanjem med nabavno in prodajno službo na eni strani ter z realno izdelanimi likvidnostnimi plani zagotavljali v okviru posebne finančne službe polno likvidnost za vse temeljne organizacije DO KTL. Pri tem pa smo pazili, da smo eventualne občasne viške sredstev takoj posodili drugim OZD-jem. Uspeli smo zmanjšati povprečne zaloge in povečati koeficiente obračanja zalog. Tako se je zalog materiala in drobnega inventarja obračala v povprečju za celotno DO v 44 dni, kar je za 2 dni boljše kot v predhodnem letu. Zlasti so se v tem pogledu koeficienti obračanja izboljšali pri tozdu Kartonažna Ljubljana in tozdu Valkartonu Logatec, ki imata sicer po obsegu največje zaloge. Tudi nekatere druge oblike obratnih sredstev so se po obsegu zmanjšale s tem, da so se istočasno povečali tudi koeficienti obračanja. Zmanjšanje zalog in njihovo hitrejše obračanje kakor tudi dosežena akumulacija sta dejavnika, ki sta redno omogočala stalno visoko likvidnost v poslovanju.

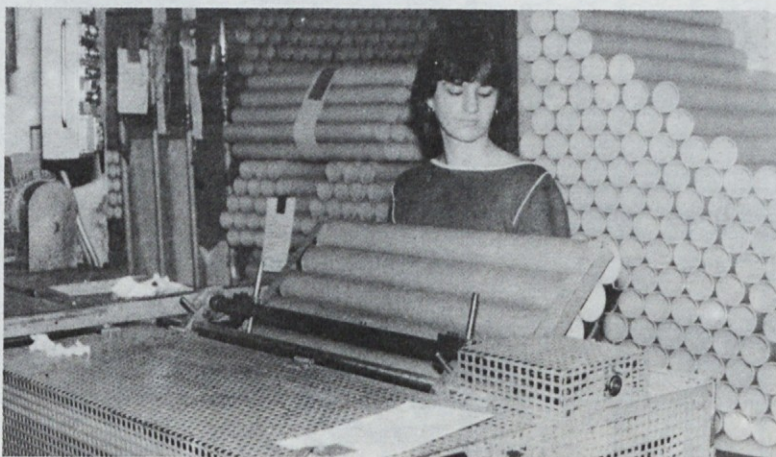
Ob končni oceni poslovanja v preteklem letu lahko rečemo, da so skupni poslovni rezultati dobri, vendar bi bili lahko še boljši, če bi uspeli odpraviti nekatere slabosti. Ne glede na dejstvo, da se je na trgu zelo okrepila konkurenca bi vendarle morali zagotoviti več naročil in večjo proizvodnjo v tozdu Jelplast, Kartonažna Ljubljana in nekaterih drugih tozdih. Čeprav so bili objektivni pogoji izvoza nevzpodbudni, bi vendarle morali hitreje iskati nove rešitve v obliki skupnega izvoza ali z relativno pocenitvijo proizvodnje kajti zmanjševanje izvoza bo omejilo uvozne možnosti. Še vedno so ostala odprta vprašanja boljše organizacije poslovanja in stimulativnejšega celovitega sistema nagrajevanja v celotni delovni organizaciji. Prepočasni in ne dovolj učinkoviti smo izvajali ukrepe za boljše poslovanje v tozdu Jelplast in tozdu Kartonažna Ljubljana, ki že nekaj let izkazujejo premajhno akumulativnost v poslovanju.

Kljub podanim kritičnim pripombam, pa po drugi strani lahko ugotovimo, da smo v poslovnem letu 1986 na nekaterih pomembnih področjih dosegli dobre rezultate. Predvsem je treba ugotoviti, da je doseženi dohodek v celotni delovni organizaciji na zadovoljivi ravni in precej večji kot smo ga planirali. V skladu z doseženim dohodkom smo v okviru resolucijskih določil vodili primerno politiko osebnih dohodkov in skupne porabe, tako da smo do največje možne mere ublažili nenehno naraščanje življenjskih stroškov.

Oblikovana sredstva akumulacije t.j. poslovni sklad, sredstva rezerv in amortizacije, ki znašajo skupaj nekaj nad 5 milijard. 100 milijonov din so v teku poslovnega leta omogočala izboljšanje likvidnosti po drugi strani pa ta sredstva pomenijo dobro materialno osnovo za razvoj oziroma bodo omogočila uresničitev načrtovanih investicij v letu 1987.

Uresničene naložbe in tiste, ki so še v izvajanju, ter ustvarjena akumulacija so soliden materialni temelj za nadaljnje uspešno poslovanje vseh temeljnih organizacij in s tem delovne organizacije kot celote.

H. Odlazek

Cveta Črtalič pri razrezu cevi v tozdu Kartonažna DE-20

IZPLAČANI NETO OSEBNI DOHODKI NA DELAVCA V LETU 1986

Gibanje osebnih dohodkov v letu 1986

V preteklem poslovnem letu smo v delovni organizaciji namenili 4.562.819 din čistega dohodka za osebne dohodke, kar je 114% več kot v letu 1985, oziroma 26% več kot smo planirali. Na delavca je to zneslo povprečno 174.508 din bruto oziroma 122.956 din neto. Povprečno smo delavci prejeli v preteklem letu 108% več neto izplačila, kar je ob primerjavi z rasti življenjskih stroškov pomenilo tudi 7% realno povečanje glede na leto 1985. Povečanje nominalne kot realne višine so bile po temeljnih organizacijah in delovni skupnosti različne, kar je razvidno iz preglednice. Podatki kažejo, da so imeli najnižje osebne dohodke delavci temeljne organizacije Jelplast in sicer 94.062 din, če izhajamo le iz slovenske primerjave, kar je edino smiselno. Najvišje osebne dohodke so izplačali v temeljni organizaciji Kuverta (višje kot v delovni skupnosti) in sicer 211.848 din povprečno na delavca. Globalnejše ocene in analize o

TOZD	Nominalni		INDEKS 3:2	Realni		INDEKS 5:2
	1985	1986		1986		
1	2	3	4	5	6	
Kartonaža	53.495	112.395	210	57.374	107	
Lepenka	56.970	118.574	208	60.514	106	
Valkarton	55.038	127.754	232	65.214	118	
Kartonažna	58.762	114.909	196	58.657	100	
Papirna konfekcija	56.232	116.573	207	59.506	106	
Jelplast	46.394	94.062	203	48.015	103	
Kuverta	101.928	211.848	208	108.141	106	
Embalažni servis	52.273	110.372	211	56.341	108	
Tika	54.301	119.088	219	60.790	112	
Sigma	45.414	87.706	193	—	—	
SKUPAJ TOZD	57.677	120.388	209	58.010x	107x	
DSSS	73.452	152.574	208	77.884	106	
DO KTL	58.977	122.956	208	59.314 x	107x	

OPOMBA:

Indeks rasti življenjskih stroškov v SR Sloveniji v letu 1986 v primerjavi z letom 1985 znaša 195,5, s katerim delimo nominalne osebne dohodke, ter dobimo realne.

x — brez TOZD Sigma.

razporejanju čistega dohodka za sredstva za osebne dohodke z vidika samoupravnega sporazuma dejavnosti žal še ne moremo podati. Ravno primerjava učinkovitosti gospodarjenja posamezne temeljne organizacije s svojo podskupino, pa bi pokazala pravo mero uspešnosti in s tem ustreznost razporejenih osebnih dohodkov.

Ker teh podatkov še ni za orientacijo prikazujemo nekaj podat-

kov o izplačanih neto osebnih dohodkih:

SR Slovenija	122.460
Gospodarstvo SRS	118.839
Papirno-predel. industrija	131.717
DO KTL	122.956
Papirnica Vevče	149.275
Papirnica Količevo	113.244
Papirnica Radeče	148.507
Sladkogorska	
Sladki vrh	137.804

Djuro Salaj Krško	138.336
EGP Škofja Loka	120.177
Embalaža Maribor	118.357

Da pa se ne bi s to primerjavo preveč zavajali, moramo opozoriti, da so vse navedene organizacije razen Embalaže Maribor realizirale večji dohodek na delavca kot naša delovna organizacija.

D. M.

Proizvodni rezultati po dveh mesecih letošnjega leta

Začetek leta obetaven

Glede na težave, ki smo jih imeli v proizvodnem procesu v letu 1986 in zavedajoč se težkega gospodarskega položaja, so se stvari že na samem začetku poslovnega leta le zasukale na bolje. Tako nam vsaj kažejo prvi podatki, ki so nam na razpolago. Precej se je povečal obseg naročil, predvsem pri valovitarjih.

V februarju smo v vseh temeljnih organizacijah proizvedli 8.630 ton proizvodnje, kar je 7% nad planom in 6% več kot v lanskem februarju. Več so naredili v Kartonažni, Lepenki, Valkartonu, Embalažnem servisu, Tiki in v Sigmii. Pod planom so ostali v Kartonažni planom so ostali v Kartonažni (največ v DE-10, kjer ni velikoserijskih naročil), v Papirni konfekciji, v Jelplatu in v Kuverti (lažja struktura izdelka).

V dveh mesecih znaša fizični obseg tržne proizvodnje 16.529 ton in je za 5% nad dinamičnim planom in za 6% nad lanskeletno proizvodnjo v enakem obdobju.

Za obdobje januar — februar že presegamo dinamični plan za 742 ton. Največji delež presega nosi Valkarton in to ne samo pri proizvodnji plošč ampak tudi pri embalaži. Tudi v kumulativni so pod planom že zgoraj našete temeljne organizacije in Embalažni servis zaradi nizke januarske proizvodnje.

Ker je bila v februarju velika proizvodnja, je tudi fakturirana realizacija v tem mesecu zelo visoka in znaša 4.936.580.000 din, kar je v primerjavi z dinamičnim planom kar za 8% več in v primerjavi z lanskim februarjem za 89% več. Odstotki dosega oziroma presega se gibljejo zelo različno odvisno od dosežene ravni cen v primerjavi s planskimi, strukture proizvodnje ter razmerja domači trg : izvoz.

Dvomesечna fakturirana realizacija znaša 8.651.941.000 din kar je za 2% pod dinamičnim planom in 75% nad lansko fakturirano realizacijo v prvih dveh mesecih. Odstopanja od dinamičnega plana so

v glavnem na račun malo previsokih planskih cen za prva dva meseca.

Zaskrbljujoče je stanje tako pri fizičnem obsegu kot tudi fakturirani realizaciji predvsem v Kartonažni in v Jelplatu, kajti njen zaostanek je že precej velik in ni videti znakov izboljšanja.

V Valkartonu znaša februarska proizvodnja plošč iz valovitega kartona 4.102.168 kg oziroma 6.685.009 m², ta doseg pa je za 14% večji od lanske fakturirane proizvodnje in 8% nad dinamičnim planom.

Dvomesечna proizvodnja dosega že 12.766.422 m² plošč, ki smo jih predelali v naših temeljnih organizacijah, razen 1.324.116 m² plošč, ki smo jih prodali drugim delovnim organizacijam.

Odstotek izkoristka materiala je znašal za februar 88,5% in je za 1% boljši od lanskega v februarju in za 2% nad planiranim izkoristkom.

Tudi iz dvomesечnih podatkov izračunani izkoristek izkazuje enake % v primerjavi z lanskim obdobjem in planom, čeprav bi lahko v teh težkih pogojih gospodarjenja še lahko naredili korak naprej pri racionalnejši izrabi materiala in v manipuliranju z njim.

V februarju smo proizvedli na uro vložnega dela 25,88 kg/h ali 9% več kot v enakem mesecu lani in

tudi 5% več od planirane produktivnosti. Le-te ne dosegajo v Kartonažni, Papirni konfekciji, Jelplatu in Kuverti.

Ob upoštevanju dejstva, da smo fizični obseg tržne proizvodnje povečali za 6%, za ta obseg pa zmanjšali vloženo delo za 2% je razumljivo, da znaša povečanje produktivnosti tudi v kumulativni za 8% in znaša 25,38 kg/h. Manjšo produktivnost v primerjavi z lanskim enakim obdobjem izkazuje le Jelplast in Kuverta, v primerjavi s planom pa jo na nivoju DO KTL presegamo za 3%.

V Grčijo, Italijo, ZRN, Anglijo, Nizozemsko in Saudsko Arabijo (konvertibilno področje) smo izvozili v februarju 587 ton proizvodnje v vrednosti 349.511 USA dolarjev.

Na klirinško področje (Češka) smo izvozili le 15 ton v vrednosti 30.260 CL dolarjev.

V dveh mesecih smo na konvertibilni trg izvozili 1.138 ton v vrednosti 641.444 USA dolarjev, kar je 16% več od dinamičnega plana, klirinškega izvoza pa smo letos realizirali le 31.705 CL dolarjev ali 18% planirane vrednosti za dva meseca.

Iz ZRN in Italije smo za potrebe Kartonažne Ljubljana in Kartonaže Rakek uvozili rezervne dele in repromaterial v vrednosti 62.855 USA dolarjev.

J. B.

Huda zima zelo zakasnila dela pri izgradnji nove tovarne

Vsakomesečno seznanjanje delavcev o poteku gradnje naše tovarne potiskane embalaže, smo v tej številki Glasila namenili sicer isti toda v bistvu nekoliko drugačni tematici. Marsikdo namreč ne ve, da za celotni potek te gradnje in njen zaključek, kakor tudi za potek njenega dela v celotnem poskusnem obratovanju skrbi nekaj naših delavcev. Kot glavni in odgovorni

delavec po svojem položaju pa je za to nalogo zadolžen imenovani direktor "delovne organizacije v ustanavljanju" Jože ŠTUCIN, ki ga tudi vsi poznamo, kot prejšnjega direktorja tozđ Lepenka iz Trziča.

Zaprosili smo ga, da nam odgovori na nekaj vprašanj, ki v tem času zanimajo prav vsakega izmed nas.

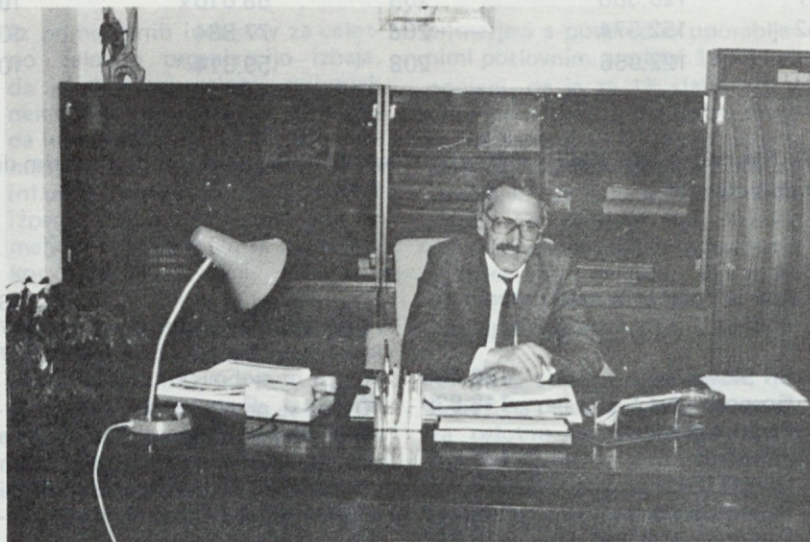
ko rečem, da sem se vživel tako v nove delovne dolžnosti, kot tudi novo delovno sredino.

Moja dolžnost je, da vodim delo delavcev organizacije v ustanavljanju, skrbim za realizacijo sklepov poslovnega odbora in kasneje sveta delovne organizacije v ustanavljanju, da pri svojem delu upoštevam navodila ustanoviteljev skratka, opravljam vse zadeve, ki spadajo v mojo pristojnost po zakonu in aktu o ustanovitvi. Zastopam delovno organizacijo znotraj in izven DO KTL. Akt o ustanovitvi določa v 13. členu, da so v

ustanavljanju v pravnem prometu z drugimi samostojno sklepa vse pravne posle v zvezi z izgradnjo in poizkusno proizvodnjo v okviru dejavnosti, ki jo akt predpisuje s tem, da moram predhodno pridobiti soglasje ustanoviteljev za:

1. Program investicijskih naložb in
2. Nakup osnovnega sredstva, katerega vrednost presega vrednost 10.000.000,— din

Trenutno imam s svojimi sodelavci iz strokovne skupine največ posla z gradnjo, vzklajevanjem del, sklepanjem pogodb za domačo opremo in — na žalost — tudi že s finančnimi prekoračitvami zaradi dodatnih del in podražitev, čeprav so bile pogodbe z izvajalci del sklenjene "na ključ". Pripravljamo se tudi že na selitev za kar vse potrebne plane pripravljajo v TOZD Kartonažna, kjer že tečejo remontni strojih, ki jih bomo preselili.

Jože Štucin

Delavcem ni vseeno, kakšno mesto ima DO KTL v družbi

Dosedanji potek gradnje je uspešno izvajan. Ali pričakujete, da se bo tak trend v izgradnji tudi nadaljeval oziroma ali le predvidevate na vse splošne naše družbene težave tudi pri tem kak zastoje ali nepravilnosti?

Strinjam se z vami, da je dosedanji potek gradnje uspešno izvajan, vendar bi to uspešnost časovno opredelil — do konca decembra 1986. Takrat smo namreč pravilno ugotavljali, da smo z gradnjo mesec in pol pred roki, danes pa je situacija popolnoma drugačna in že zaskrbljujoča. Visok sneg, nizke temperature in tudi dež so dela toliko zavrlji, da z njimi kasnim skoraj 2 meseca pa čeprav so se nekatera dela na gradbišču odvijala tudi v slabih vremenskih pogojih. Zima je pokazala večje zobe kot je izvajalec del predvideval in pravkar je v pripravi nov terminski plan po katerem bo izvajalec ob povečanih aktivnostih, večjem številu zaposlenih na gradbišču in na splošno večji angažiranosti poizkušal ujeti prvotni rok ter omogočiti vse ostale dejavnosti (selitev, montaža, zagon nove tovarne) v planiranih rokih brez kasnitev.

Trenutno je stanje na gradbišču sledeče:

- končana je montaža hale OGP,
- zmontirana je južna fasada,
- izvedenih je cca 75% krovskih in kleparskih del
- montaža instalacij poteka skladno s stanjem na gradbišču kar pomeni, da zamujamo,
- na aneksu bo te dni zalita plošča nad pritličjem, nato je treba zaliti še zadnjo ploščo,
- izvajajo se vse vzporedne aktivnosti kot nabava domače opreme.

Prišlo je tudi do uveljavljanja prvih podražitev zaradi sprememb med projektom za pridobitev gradbenega dovoljenja (PGD) na osnovi katerega so se sklepale pogodbe in projektom za izvedbo (PZI) in te zadeve se sedaj razčiščujejo. Iluzorno je bilo namreč pričakovati, da pri tako velikem projektu podražitev v današnjem času nebi bilo, potrudili pa se bomo, da bodo čim manjše. Do podražitev prihaja tudi pri nabavi domače opreme kjer pa smo dokaj nemočni saj na račun kvalitete ni priporočljivo uravnavati stroškov. Pa o tej prob-

Trenutno je največ dela s potekom gradnje

Tovariš Štucin, želeli bi, da bralce Glasila KTL v kratkem seznanite, kaj je pravzaprav naloga direktorja delovne organizacije potiskane embalaže v ustanavljanju?

Kot nam je znano, so delavci tozda Kartonažna in tozda Papirna konfekcija Ljubljana v decembru leta 1985 na referendumu sprejeli sklep o ustanovitvi nove delovne organizacije. Enak sklep so sprejeli tudi delavci ostalih tozđov v okviru DO KTL na zborih delavcev in s tem se je začel uresničevati projekt, ki smo ga v KTL načrtovali že v srednjeročnem obdobju 1981-1985 in ker takrat ni bil realiziran, ga — vzklajenega z dolgoročnim programom razvoja papirne in papirno predelovalne industrije Slovenije — vnašamo v Skupne temelje plana DO KTL za obdobje 1986-1990.

Vzporedno z navedeno dejavnostjo sta delavska sveta ustanoviteljc TOZD Kartonažna in TOZD Papirna konfekcija v skladu z Zakonom o združenem delu in SaS o združitvi v DO KTL sprejela Akt o ustanovitvi delovne organizacije. S tem aktom ustanovitelja urejata ustanovitev Tovarne potiskane embalaže v ustanavljanju s sedežem v Ljubljani na Letališki cesti in vse ostale obveznosti in druga razmerja do delovne organizacije v ustanavljanju.

Zakaj nova delovna organizacija v ustanavljanju? Osnovna utemeljitev — o tem ste v Glasilu že pisali in bi rad le malo osvežil spomin — je, da izgradnja nove tovarne v okviru TOZD Kartonažna ni možna ker le ta zaradi obveznosti po obstoječih predpisih ne izpolnjuje pogojev (zagotovitev trajnih obratnih sredstev) in ker DO v ustanavljanju v času poizkusnega obratovanja uživa določene ugodnosti.

Vrednost in obseg investicije je zahtevala ločeno vodstveno ekipo DO v ustanavljanju, katero sta v skladu z zakonom in aktom o ustanovitvi imenovala delavska sveta ustanoviteljc, na čelu te ekipe pa je začasni poslovodni organ — direktor. To nevhvaležno in odgovorno nalogo sem se na predlog predsednika KPO in ob popolnem soglasju ustanoviteljc oziroma celotnega poslovnega odbora, ki bdi nad izgradnjo, odločil prevzeti jaz.

Dokončno sem bil imenovan na delavskih svetih ustanoviteljc tako, da sem nove dolžnosti prevzel 1.11.1986, torej, že med gradnjo. Po 25-ih letih službovanja v TOZD Lepenka, ki v teh desetih letih nikdar ni izkazal izgube ob zaključnem računu in naredil prehod iz 100 letne zaostalosti v sodobno tovarno, ta korak ni bil lahek. Izživ pa tudi velik za novo dokazovanje in že po nekaj mesecih lah-

Dela pri zasilnem izhodu iz zaklonišča v kleti

Delavci Gradisa hitijo z delom saj se rok izgradnje hitro bliža

delavci skrbeli za nemoten razvoj DO KTL in pametno opredelili razvoj vseh TOZD, se izčrpavamo v notranjih razprtijah ter prepričevanjih — kdo je pametnejši, kdo bolj — kdo manj zaslužen in uspešen itd., trpi pa razvoj. Zaradi tega so se nam poslabšali medsebojni odnosi, tozdi se obnašajo samo svoje in skoraj nismo več v stanju pametno načrtovati našega dela in razvoja. Ko sem bil še direktor v Lepenki in ko še nisem vedel, da bom prevzel sedanje dolžnosti, sem na vaše vprašanje, kako gledam na gradnjo nove tovarne potiskane embalaže odgovoril približno takole: Vsi vemo, da razvoj DO KTL izhaja iz tozda Kartonažna Ljubljana, da smo bili več ali manj vsi deležni nesebične pomoči pri razvoju od te temeljne organizacije (nekateri smo bili takrat še "obratni KTL") in sedaj je čas, da temu tozdu vračamo po svojih najboljših močeh in v okviru rezultatov, ki jih dosegamo. Prepričan sem, da bi taka miselnost morala prevladovati tudi pri načrtovanju razvoja tozda, in če bi bilo temu tako — bi bila situacija v DO KTL drugačna, tako pa se že od leta 1978 neprekinjeno srečujemo z notranjimi težavami in problemi, ki zavirajo naš razvoj. Če se ne bomo v zelo kratkem času v stanju organizirati in nato delati drugače in to na vseh nivojih, ne vidim izhoda iz težav. Mislim, da delim mnenje z veliko večino delavcev DO KTL, ki jim ni vseeno kakšno mesto ima DO KTL v družbi. Z notranjo konsolidacijo, z iskrenim sodelovanjem in zdravimi medsebojnimi odnosi bomo tudi lažje kljubovali vedno novim družbenim ukrepom in vsem drugim težavam. Vem, da za večino nisem povedal nič novega, toda imel sem priložnost in pač iznesel svoje mišljene.

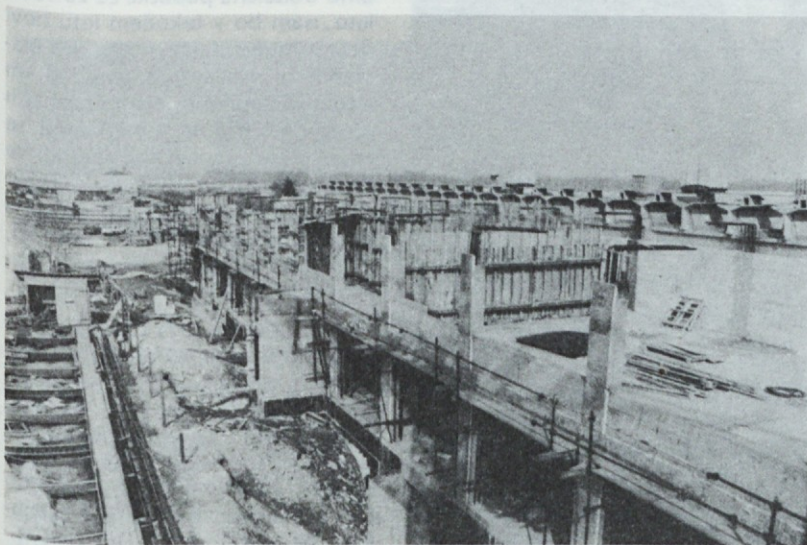
lematiki kaj več ob drugi priliki, ko bodo zadeve razčiščene. Vprašali ste me, če nam bodo splošne družbene težave povzročale kak zastoj ali nepriliko.

Iskreno vam povem, da se osebno veliko bolj bojim težav, ki bodo in že nastajajo zaradi neurejenih odnosov v DO KTL. Vsi vemo, da nekaj ključnih ljudi odhaja iz KTL, da praktično pravega vodstva nimamo, da je sodelovanje med tozdi slabo, da se tozdu Kuverta izloča iz naše "družine" ter da rezultati niso tako blesteči, kot si marsikdo misli — itd. To me skrbi in to bi moralo najbolj skrbeti nas vse pa ne samo zaradi težav, ki jih imamo zaradi tega pri investiciji na MP-3, temveč na splošno. Namesto, da bi kot dobri, iskreni so-

Zaradi selitve, tržišče ne sme ostati brez naših izdelkov

Kako predvidevate potek preselitve proizvodnje iz dosedanjih prostorov v nove in v katerem njenem obdobju, bodo morali delavci posvetiti največ pozornosti?

Selitev strojev iz starih v nove prostore je prav gotovo ena od najpomembnejših in najzahtevnejših nalog, zato jo bomo in jo že temu primerno rešujemo. Strokovnjaki

Gradnja aneksa k hali, kjer bodo v pritličju na fotografiji desno spodaj: P-9/tehnološka priprava dela; P-10/center za krmiljenje proizvodnje; P-28/laboratorij

Nedaleč stran od tovarne v izgradnji čakajo avtobusi za prevoz delavcev po končani dopoldanski izmeni

iz tozda Kartonažna izvajajo remonte na strojih, da bodo stroji na novi lokaciji delovali čimbolj brezhibno, vodstvo tozda pripravlja program selitve, v katerem bo upoštevan najmanjši možni izpad proizvodnje, pripravljene pa so tudi že podloge za montažo novih strojev. Pri selitvi bo sodelovala za to delo usposobljena ekipa iz Metalne Maribor, dva njhova ključa-

vničarja pa že stalno sodelujeta pri remontih strojev. V največji meri bo torej upoštevano stanje na tržišču, ki zaradi selitve ne sme ostati brez naših izdelkov, ker se bo drugače obrnilo drugam, po drugi strani pa se zavedamo tako v tozdu kot mi v skupini, ki vodi izgradnjo, da bi vsak večji izpad proizvodnje pomenil hud udarec na rezultat tozda, ki že tako ni najbolj-ši.

Za delo v novi tovarni bomo skušali pridobiti tudi nekaj novih strokovnjakov

Kakšen bo dejanski status delavcev, ki bodo razporejeni v novo tovarno in ali predvidevate kakšne kadrovske spremembe tako glede odhoda oziroma pridobitve novih strokovnih kadrov?

Poleg vseh ostalih planov, ki sem jih že omenil, je pripravljen v tozdu Kartonažna tudi plan kadrov, ki naj bi opravljali določena dela na novi lokaciji. Čeprav je kadrovska zasedba za dela in naloge v novi tovarni več ali manj stvar tozda, lahko izjavim, da bomo skušali pridobiti nekaj novih strokovnjakov, opravljena bo praksa za delo na novih strojih, nihče pa zaradi gradnje nove tovarne ne bo izgubil posla, če sam tega ne bo želel.

Status delavcev, ki bodo razporejeni v novo tovarno bo zaradi že opisanih prednosti, ki jih ima tovarna v ustanavljanju le v času poizkusne proizvodnje nekoliko drugačen, tudi v tem času bodo, kar je popolnoma normalno, ohranili vse pravice in dolžnosti, ki jih imajo vsi drugi.

V začetku poizkusnega obratovanja in poslovanje se bo izvolil svet delovne organizacije v ustanavljanju. Svet ima po aktu o ustanovitvi 8 članov, od katerih po 2 imenujeta ustanovitelja, 4 pa DO v ustanavljanju. Svet bo imel predsednika in namestnika in bo imel pristojnosti, ki izhajajo iz že sprejetega akta o ustanovitvi s tem, da se o teh pristojnostih združuje veliko več dela, ker je vanje vklju-

čeno tudi delo nekaterih komisij in drugih organov, kot to zahteva zakon kadar gre za DO v ustanavljanju.

Po preteku poizkusnega obratovanja bosta ustanovitelja DO v ustanavljanju ukinila in bo to ponovno obrat potiskane embalaže (DE10) v okviru tozda Kartonažna, s samostojnim obračunom. Drugi ustanovitelj tozdu Pako pa bo nadaljeval s svojo poslovno dejavnostjo v novo pridobljenih prostorih v Čufarjevi ulici. To je bil bolj kratek opis, upam, da dovolj jasen, da bo tudi razumljiv, seveda pa bo potrebnega veliko truda in ne bo šlo tako enostavno, ko bomo te zadeve spravljali v življenje.

Najin razgovor bi rad zaključil s tem, da sem prepričan v uspešno opravljen posel, če bomo vsi, ki pri tem sodelujemo dali dejansko vse od sebe, najbolj pomembno pa je to, da bomo v novi tovarni začeli čimprej proizvajati kvalitetne izdelke, ki jih bomo lahko tudi plasirali. Zato dajem pri gradnji velik povdarek plasmaju izdelkov, ki mora biti zagaraniran še preden se tovarna zavrti, ker bomo le s čimvečjimi kvalitetno proizvedenimi količinami izdelkov lahko pokrivali obveznosti do sovlagateljev in družbe ter — ne nazadnje — tudi sami sebi lahko odrezali boljši in večji kos kruha za nemoten nadaljnji razvoj.

Milan SEME

Noviteta na področju marketing dejavnosti

Revolucija v tržno informacijskem sistemu KTL

Za prilagajanje ponudbe KTL potrebam domačega in tujih tržišč, oziroma za oblikovanje učinkovite tekoče in dolgoročne poslovne politike moramo razpolagati z zelo raznovrstnimi informacijami o tržišču. Slednje ne morejo — kot nekdanj — temeljiti na domnevah, občutku, spominu, intuiciji ter podobnih subjektivnih virih, marveč na kvalitetnih in sistematičnih podatkih o tržišču. Do takih podatkov prihajamo načeloma na dva načina:

1. z interno metodo, ki jo imenujemo zgodovinsko, ker je v bistvu identična zgodovini poslovnih dogodkov v OZD,
2. z eksterno metodo, ki se enači z raziskavami na terenu.

Medtem, ko pri interni metodi črpamo podatke iz razpoložljive dokumentacije, ki v OZD že obstaja (n.pr. prodajna evidenca, podatki saldakov in računovodstva, razni finančni podatki) se pri eksterne metodi poslužujemo bodisi svojih, bodisi najetih terenskih raziskovalcev, ki s posebnimi metodami (ankete, opazovanja, intervju ipd.) zbirajo potrebne podatke ne v domači OZD, marveč na terenu (pri kupcih, posrednikih, porabnikih, konkurenci ipd.). Razumljivo je, da so prve informacije mnogo cenejše od drugih, saj obdelujemo le podatke, ki jih imamo v hiši — medtem ko je druga kategorija in-

formacij pogojena z znatnimi finančnimi sredstvi za honorarje, potne stroške in dnevnice. Vsak dober gospodar bo najprej izkoristil cenejši vir informacij — pa vendar opažam v praksi (tudi zunaj KTL), kako OZD-i slabo izkoriščajo svojo obstoječo dokumentacijo. Zato bi pričujoči članek o tej problematiki utegnil biti zanimiv ali celo koristen. Naravnost neverjetno je, kakšne zaklade informacij krije dokumentacija, ki se tekoče zbira v OZD. Te zaklade pa je seveda treba izkopati in primerno obdelati za praktično rabo.

Neposredno po svojem formiranju pred petimi leti je tukajšnja služba za raziskavo tržišča že podala predlog vsebine tržno-informacijskega sistema (glej Tržno informacijo št. 2). V tej informaciji smo začrtali kontinuirano voden sistem tržnih informacij, ki se sicer počasi, a zanesljivo sprova v življenje. Takega sistema si seveda ni moč zamišljati brez ustrezne računalniške obdelave. Pred petimi leti smo na računalniku že obdelovali prodajno statistiko, katere rezultati pa so bili nepopolni in skoraj neizkoriščeni od delavcev v prodajni operativi. Dotedanja obdelava je namreč dajala le mesečne izpise faktur, ki so bile grupirane po kupcih, po TOZD in DE ter po nekaterih zelo neprirodnih potniških območjih, iz katerih z nobenim računanjem nisi mogel ugotoviti

na primer naše prodaje v posamezni republiki oziroma pokrajini. Ti računalniški izpisi so zahtevali obilne in zamudne ročne obdelave, če si hotel od njih dobiti uporabne tržne informacije in so pomenili le mali napredek od časa, ko smo še po peš metodi obdelovali same fakture za potrebe tržnih raziskav.

Ne bi rad dolgoval z naštevanjem opravljenih faz in akcij v procesu izboljševanja tega informacijskega sistema, t.j. od obravnave do odobritve koncepta s strani prodajne operative in analitike, od prevedbe koncepta v take tabele, ki so "užitne" za programiranje do izdelave računalniškega programa (72 strani), od priprave šifrantov do izdelave dogovorjenih tabel podatkov. Skratka, sedaj razpolagamo (že za leto 1986) z bistveno izboljšanim sistemom tržnih informacij, ki bazira na obdelavi faktur po naslednjih vidikih realizacije:

- po prodajnih področjih,
- po republikah in avtonomnih pokrajinah,
- po organizacijskih enotah (TOZD, DE),
- po republikah, AP in težavnostnih stopnjah prodaje,
- po kupcih (količinsko in vrednostno),
- po panogah dejavnosti,
- po blagovnih skupinah,
- po referentih.

Kot težavnostne stopnje prodaje označujemo naslednje vrste prodaje:

- domačim kupcem za jugoslovanski trg,
- domačim kupcem za izvoz (t. zv. posredni izvoz),
- tujim kupcem na konvertibilnem območju,
- tujim kupcem na klirinšem področju.

Ker ima KTL nekaj tisoč artiklov (verjetno celo nekaj 10.000) smo v izogib nevarnosti, da zaradi dreves ne bi videli gozda, morali to maso izdelkov grupirati v blagovne skupine — konkretno smo jih izbrali 25. Poiskali smo skupine, ki morajo ustrezati 2 zahtevam: preglednosti in analitičnosti.

Med našimi proizvodi je najpomembnejša embalaža, v katero naši kupci "oblečejo" svoje izdelke. Zato je konjunktura naših kupcev za nas barometer naše prihodne prodaje. Če hočemo učinke svoje prodaje primerjati z učinki "nosilcev" naše prodaje in tako formirati učinkovito poslovno politiko, smo torej morali obdelati prodajo po panogah dejavnosti, katerim pripadajo naši kupci.

Nadalje smo z novo obdelavo pridobili tudi podatke o vrednosti prometa doseženega po posameznih prodajnih referentih, kar daje odlična izhodišča za planiranje in tako aktualne izračune individualnega delovnega učinka delavcev. Vsem absolutnim podatkom so dodajali tudi parametre v obliki primerjalnih podatkov, n.pr.: letošnji mesec proti istem mesecu lanskega leta, letošnja kumulativa proti lanski kumulativi, razni indeksni izračuni ipd.

Seveda tak članek ne more zaobseči vseh podrobnih pokazalcev in principov iz obravnave računalniške obdelave — za njegovo interno promocijo dobe zainteresirani referenti po en obrazec vsake tabele, ker le tako je moč konkretno uvideti praktično vrednost pridobitve. Ker imamo po novem načinu obdelane podatke že za 1986 leto, nam bo v tekočem letu novi sistem mogel dajati podatke v ustreznih primerjavah s predhodnim letom — čeprav še nismo razčistili prav vseh problemov. Slednji se pojavljajo v pogledu odločitve skupnega imenovalca za količine izdelkov, ki se sedaj pojavljajo s tremi različnimi merami (komad, m², kg), nadalje pri šifriranju oziroma identifikaciji kupcev ipd.

Idejo za naslov tega članka, t.j. za uporabo besede revolucija, so nam dali strokovnjaki DO Mehanografski center, Ljubljana, ki na svoji računalniški opremi obdelujejo prodajno statistiko ne le za KTL, marveč za celo vrsto ljubljanskih DO. Omenjeni strokovnjaki zatrjujejo, da je KTL edina DO med njihovimi klienti, ki ima tako izpolnjen sistem tržnih informacij.

Djuja Vargek pri razrezu spiralno navitih jeder v DE-20 tozda Kartonažne Ljubljana

Mgr. Vladimir Pekle

Vsak delavec se mora zavedati, da le kvalitetno opravljeno delo prinaša dohodek

V zadnji številki Glasila KTL je Janez Moder ob zaključku razgovora v štafetnem intervjuju, sicer podal vprašanje — toda prepustil uredniškemu odboru odločitev, kdo naj bo naš naslednji sogovornik. Odločili smo se za Mitjo MAČKA.

Na vprašanje, kako gleda na pobudo za povečanje kvalitete v naši proizvodnji z akcijo: "Leto 1987 — naj bo leto kvalitete v DO KTL", in ob upoštevanju ugotovitve, da je naša kvaliteta postala velika coklja pri prodoru KTL na tržišče, ter da je zato potrebno na tem področju storiti korak naprej — kajti v nasprotnem primeru se nam lahko zgodi, da nam bo pričel fizični obseg proizvodnje stagnirati — je dejal:

"Vodstvo DO KTL je proglasilo leto 1987 — za leto kvalitete! Zato naj ne bo osamljeno — potpimo ga z dejanji in sicer vsi delavci, ki združujemo delo v DO KTL!

Ocena, ki je bila dana za leto 1986 kot zelo kritična za področje kvalitete zato ni zanemarljiva. Zaradi tega, se moramo teh problemov lotiti z vso resnostjo in odgovornostjo.

Deset let se že soočamo s tematiko kontrole kvalitete v delovni enoti 10 tozda Kartonažna Ljubljana tako, da sem se srečal že z dobrimi in slabimi dogodki pri razgovorih s kupci in proizvajalci embalaže ob reševanju raznih reklamacij, ter s tem skupnem reševanju odpravljanja materialnih in finančnih problemov. Naj kar priznam, da je bilo to včasih bolj ali pa tudi manj uspešno, za naš toz. Vse preveč pogosto nam je namreč v interesu samo količina in hitrost izdelave embalaže, kar pa seveda ni v prid kvaliteti. Zato je vedno tudi bil naš moto: "Ne moremo preko noči nekaj narediti!"

Pred nekako letom dni, je vaš di-

Mitja Maček

rektor tozda Jakob Kondrič v odgovorih štafetnega intervjuja dejal, da je v vaši temeljni organizaciji velika napaka v tem, ker imajo delavci v neposredni proizvodnji dva kriterija za kvaliteto in sicer: za domači trg in za tuje tržišče. Ali se je stanje po letu dni pri tem kaj spremenilo?

"Smatram, da dvojni kriterij kontrole v naši delovni enoti ni prisoten. Se pa dejansko daje večji povdarek pri kontroli izhoda ob pregledu zloženek za izvoz in sicer tako pri vprašanju izdelave po zahtevani tehnološki dokumentaciji, kakor tudi pri povdaru na čimbolj ličnem embalaranju. Je pač potrebno na ta način reprezentirati jugoslovanske proizvode na zunanjem tržišču. Pri proizvodnji za izvoz smo v letu 1986 imeli tudi določene slabosti in sicer, da nismo razpolagali, glede na poostreno kontrolo, z dovolj proizvedenimi izdelki. Zato smo se zavestno odločili, da pojačamo medfazno kontrolo in tako hitreje in pravočasneje odkrivamo napake, ki se pojavljajo v toku proizvodnje. Vendar, če se sami delavci, ki delajo v vsem

toku proizvodnje, ne bodo v ta hotenja vključili, je težko doseči neke pozitivne premike, in rezultate. Vemo, da imamo zastarele in iztrošene stroje, pri katerih je kljub vzdrževanju, že vprašljiva njihova življenjska doba. So pač v obdobju obratovanja proizvedli že toliko, da je pri njihovi sedanjih proizvodnji, rezultat izdelanih proizvodov vprašljiv. Je pa pri tem potrebno povdariti, da se tudi s potrebnim strokovnim kadrom nismo ustrezno izpopolnjevali."

Glede na vašo navedbo v zvezi s potrebo po strokovnem kadru bi postavil vprašanje: Kakšno je stanje glede kadra na področju same službe kakovosti; kako deluje vaša služba sedaj po izvedbi njene reorganizacije in ali so se pokazali v zvezi s tem že kakšni boljši rezultati in kaj storiti, da bi bil v vaši službi strokovni kader bolj usposobljen za svoje delo?

"Ves naš povdarek je bil dan na odkrivanju napak v zvezi s slabim delom in v toku proizvodnje. Zato smo pač težnjo pri kadrovanju usmerili v to, da se na delo v medfazni kontroli zaposli grafične tehnike, ki nekako poznajo tehnologijo. To smo vpeljali v letošnjem letu tudi tako, da sedaj opravimo več obhodov po delovnih mestih. Naj pa pri tem povdarim, da smo za ta dela še zadržali naše dolgotrajne starejše delavce, ki imajo obilo delovnih izkušenj in, ki jih nismo tako nekako pred upokojitvijo, še prizadeli z neustrezno prerazporeditvijo. Sicer le ti opravljajo na tem delu morda nekoliko manj zahtevno nalogo, ker smo pač tehnikom naložili večjo odgovornost in več dodatnega dela. Smatram pa, da je to delo še vedno premalo cenjeno ter da bi bilo temu delu v tej službi posvetiti večjo pozornost, saj opravlja odgovorno delo nadzor nad vso tehnologijo, ki pa z malo znanja ne pomeni nič. To pa pomeni, da morajo biti

vsji njeni delavci ustrezno usposobljeni in kar bodo le tako, če se bo vsak delavec službe kontrole kvalitete nenehno dodatno usposabljal in bil tako pripravljen, da svetuje ter preprečuje napake, ki se dogajajo v toku proizvodnje."

V čem torej vidite možnost, da pri kvaliteti naše proizvodnje naredimo korak naprej?

"S strategijo v tozdu in v DE-10 bi se morali opredeliti za točno določeno vrsto proizvodnje. Na istih strojih izdelovati embalažo, ki naj bo vrhunske kvalitete in po potrebi še z dodatno opremo, drugič pa na teh istih strojih izdelovati najbolj grobo embalažo za potrebe obutvene in druge kosovno večje industrije — verjetno ni združljivo. Kvaliteta pri tem sigurno trpi, s tem pa tudi celotni kolektiv. Potrebe na trgu nam sicer resnično nudijo različno delo, ki ga zato pač sprejmemo in izdelamo — toda ali je to tudi prav?"

Kakšen apel dajete torej našim delavcem v tem letu kvalitete za DO KTL?

"Služba kontrole kvalitete ne bo zaživela in ne bo mogla uspešno delati, dokler se ne bo sleherni delavec, ki združuje delo v KTL zavedal, da le kvalitetno opravljeno delo prinaša dohodek in s tem tudi vse ostalo, ki je potrebno za dobre poslovne rezultate."

Komu in po kakšnem vprašanju predajate ta štafetni intervju?

"Odgovor predajam kar našemu direktorju tozda Jakobu Kondriču ali tehničnemu vodji in sicer na že preje navedeno potrebo po opredelitvi naše strategije: "Ali se bomo opredelili za grobo ali fino embalažo?" Kakšno je pri tem stališče marketinga? Kako je s tem povezano vprašanje potrebnih strojev in kadrov ter njihovega usposabljanja? Smo kadrovsko zelo šibki in imamo več delavcev, ki so le priučeni, toda delajo na zelo zahtevnih strojih. Mislim pa, da za to ni kriva kadrovska služba, ker smo že od nekdaj tako delali. Vendar smatram naj bi to bil izziv našemu vodstvu!

Pričrdil sem njegovemu izzivu, ker se le-ta pri tem naveže tudi na moj, iznešen lani v Glasilu, da v KTL premalo štipendiramo strokovnih kadrov.

Razgovor vodi in pripravil za objavo: M. Seme

Ana Kramar (levo) in Marija Proulovič pri pregledu zloženek v končni kontroli DE-10 tozda Kartonažna

Mini intervju: Boris Kozelj

Koncem lanskega in začetkom letošnjega leta smo mnogo govorili o našem izvozu, saj smo bili stalno pod vprašanjem ali bomo kot delovna organizacija še samostojno registrirani za zunanje trgovinske posle. Naši delavci zunanje trgo-

vinske delovne enote pa se ravno v tem času trudijo, da bi dosegli čim večje izvozne uspehe. Tako smo zaprosili Borisa Kozelja, ki zadnji čas obdeluje italijansko tržišče, naj nam pove, kakšne so naše možnosti izvoza na to tržišče.

Kako prijetno je potovati in se dogovarjati za posle DE -10 pove ta utrinek iz potnega poročila

Komercialne elemente sodelovanja sem dogovoril že ob prejšnjem obisku. Naš drugi probni odtis je

potrjen kot sprejemljiv s pripombo, da skušamo doseči nekoliko svetlejšo srebrno, se bolj približati

originalu, zato predlagam, da TOZD takoj naroči ustrezno barvo za testiranje.

Z gospodom Maurijem sva se odpeljala tudi v njihovo tovarno cca 50 km iz Milana, kjer smo testirali naše vzorce na avtomatu. Na žalost je bilo to prava katastrofa. Vsako deseto škatlo je zmečkalo, medtem ko so njihove istočasno nemoteno tekle po pakirnem stroju. Vsi prisotni so bili zelo "fer" ob neljubem dogodku, čeprav sem seveda naredil slab vtis glede naše kvalitete. Nerazumljivo je bilo, da so naši predhodno že poslani vzorci (predvidevam, da narejeni na isti nož) v redu prestali test na stroju, sedanji pa ne. Nekaj sedaj prinešenih vzorcev smo zato testirali na posebnem stroju z vmesnim ustavljanjem in spremljanjem

vsake faze posebej. Pri tem smo ugotovili, da so naši vzorci odpri (originali so bili sploščeni), kar sem opravičeval z ročnim lepljenjem, in nekoliko zviti, kar je najbrž posledica neustreznega pakiranja. To kaže na strokovno neustrezno delo pri izdelavi vzorcev in pomanjkanje kontrole odgovorne osebe. Čeprav že dogovorjeno, naročila sedaj nisem dobil. Kupec je pristal, da ponovno pošljemo vzorce na testiranje. Nove vzorce moramo pripraviti čimprej.

P.S. Tudi probni odtis smo pripravili večkrat. Da je bil sedaj zadovoljivo izdelan in predvsem strokovno na nivoju predstavljen (prvič v zadnjih letih) gre zasluga tovarišu Želeniku iz DE-10.

B. K.

V naših prispevkih pod to rubriko smo dosedaj objavljali vedno le pisane prispevke iz raznih časopisov in revij ter glasil drugih delovnih organizacij. Sedaj pa imamo možnost, da vam posredujemo tudi prispevek iz radijskega intervjuja novinarka Janke Peterca, ki ga je le-ta imela z našim direktorjem tozda Jelplast Janezom Vogelnikom in, ki je bil predvajan po radiu Triglav Jesenice v nedeljo, 1. marca t.l. okrog 14. ure.

Lani smo veliko dohodka dajali samo za obresti

Že lani ste se v temeljni organizaciji Jelplast v Kamni gorici srečevali z izgubo. Kako pa kaže letošnji zaključni račun?

"Zaključni račun za tozda Jelplast Kamna gorica bo negativen v višini cca 17 milijonov dinarjev. Vsa ta izguba je nastala v zadnjem četrtletju lanskega leta. Vzroki in pa te navedene posledice, so verjetno dolgoročnega značaja pri čemer lahko gremo za pet-šest let nazaj. Ne iz prvega oziroma drugega srednjeročnega plana ni bila realizirana nobena detaljna postavka "novogradnja", katera bi omogočala razširitev poslovanja in s tem večjo poslovno varnost. Razvoj plastike in njegova modernizacija sta bili vedno skeptično gledana s strani nekaterih strokovnjakov DSSS in s tem poslovno tudi blokirana. Bila je namreč parola "preusmeritve proizvodnega procesa v tozdu", vendar nikoli neopremeljiva. Naj zato rečem, da je bil to neke vrste prelomen kamen, od katerega se nismo mogli še nadalje dogovarjati. Tozda Jelplast sam ni imel nobene akumulacije za razvoj. Poleg tega smo po združitvi z DO KTL izredno povečali proizvodnjo, nismo pa obenem poskrbeli za potrebna obratna sredstva. Tako smo si morali denar za obratna sredstva izposojati, s tem pa velik del dohodka — tudi do 15% istega — plačevati za obresti. Same aktivnosti za odpravo motenj so bile v celotnem preteklem obdobju izredno intenzivne, vendar pa bistveni premiki v uspešnosti beležimo šele v drugem polletju 1986. To pa se glede na čas in potrebne aktivnosti ob čakanju na boljše rezultate gospodarjenja v letu 1986 ni poznalo."

Naša lokacijska oddaljenost ne pomeni nobene prednosti

Lokacijsko ste odmaknjeni od sedeža delovne skupnosti, ki je v Ljubljani. Kaj to pomeni za vašo temeljno organizacijo — je to prednost ali ne?

Lokacijsko smo oddaljeni in to ne pomeni nobene prednosti, ker ni osebnega poznanstva, saj to sigurno negativno vpliva na poslovanje. Druga te-

Drugi o nas: Radio Triglav Jesenice — 1. marec 1987

Od novega vodstva v DO KTL pričakujemo v kratkem njeno konsolidacijo

žava pri tem pa je, da je naš predmet poslovanja "predelava plastike" in to za potrebe papirno predelovalne industrije. Tu pa izredno težko najdemo skupni imenovalec, ker je v predelavi papirja ali predelavi plastike bistvena razlika. Tudi oblikovanje cen je v eni ali drugi branži delikatna zadeva. Zato si upam trditi, da ni pravega poznavanja — če ne to, pa vsaj nepripravljenost poznavanja — tega položaja."

Skoraj v vsem letu 1986 smo imeli še cene iz leta 1985

Ste ena redkih delovnih sredin, ki svojega dohodka niti približno ni gradila na cenah.;

"Na tem dejstvu nismo bili čisto prostovoljci. Vendar moram povedati, da je v okviru DO KTL z 2% manjšim materialnim proizvodom kot v preteklem 1985 letu, bil indeks rasti celotnega prihodka 190%. V tozdu Jelplast pa je po istih merilih znašal indeks rasti le 144%. Ugotavljamo torej, da smo za 45 do 46% zaostajali za inflacijo — zaradi česar rezultati pravzaprav ne smejo biti presenetljivi. Potrebno pa je še povedati, da smo imeli ne glede na razne urgence, sklepe oziroma priporočila o dvigovanju ali nedvigovanju cen, dejansko skoraj v vsem letu 1986 še cene iz leta 1985. Kar 13 mesecev smo imeli "eden in isti" cenik, ki je bil šele v mesecu novembru povečan za 15 do 25%. S takim povišanjem pa — pri ogromnem zaostanku rasti indeksa cen — naše finančne situacije, niti približno nismo mogli sanirati."

Izguba na naše osebne dohodke ni vplivala

Kakšni pa so osebni dohodki pri vas zaposlenih ob upoštevanju, da se srečujete z izgubo?

"Glede na vse izvedene aktivnosti ob izgubi, le-ta na osebne dohodke ni vplivala. Vendar pa je le potrebno povedati, da smo imeli 25-30% nižje osebne dohodke, kot je bilo povprečje DO KTL ter, da smo se lani v mesecu avgustu in septembru ukvarjali s problemom prekinitve dela - izsiljenih sestankov. Vendar pa smo z aktivnostjo sindikata in sprotnim obveščanjem vseh, to zadevo le rešili na zadovoljiv način. Naše zaostajanje — čeprav sicer na nekoliko višjem nivoju kot je povprečje drugje — saj so do sedaj naši povprečni osebni dohodki le nekako znosni — pa še vedno znaša 25% od povprečja DO KTL."

(nadaljev. na 9. str.)

Z novim vodstvom pričakujemo v kratkem konsolidacijo

Precej težav, ki so nedvomno tudi botrovale slabemu poslovanju vaše temeljne organizacije, je bilo z vodstvom — kolektivnim poslovnim organom DO KTL. Kaj se je pravzaprav dogajalo?

“Nerazumevanje z vodstvom KPO — to je s pet članskim kolektivnim poslovnim organom glede na že vse našeto, se ni odražalo samo v tozdu Jelplast, temveč tudi v ostalih temeljnih organizacijah v okviru DO KTL. Tako smo bili priča odstopu predsednika kolektivnega poslovnega odbora in prav tako v petek tudi podani popolni nezaupnici ostalim članom tega odbora na razširjeni seji osnovnih organizacij sindikata in ZK. Zato lahko govorimo o popolnem razsulu KPO. To pa je nekje logična posledica njihovega delovanja, ki se je najbolj manifestirala prav v tozdu Jelplast Kamna gorica — vendar so imeli enak pristop tudi v drugih tozdih, zaradi česar so se njihovi delavci zavedali te nevarnosti in se ob obravnavi zaključnega računa soglasno izrekli s tako obliko nezadovoljstva. Kar se tiče razsula tega vodstva, pa pričakujem v kratkem konsolidacijo, ker šele ta — povrnjeno zaupanje med tozdi in DSSS — je pravzaprav tisti kriterij, na katerem bi gradili ves naš nadaljnji razvoj. Koncept, želje, vizijo imamo — treba jih je le obdelati in zbrati sredstva! Mislim, da po petih-šestih letih tega kritičnega obdobja, imamo realne osnove, da iz tega poslovnega rezultata naredimo boljšega.”

(Pripis uredništva: Ocena dela članov poslovnega odbora v času objave tega intervjuja še ni bila dana s strani vseh delavskih svetov tozd in DSSS — prav tako pa tudi ne s strani delavskega sveta DO KTL — ki sprejme tako oceno).

Kritični smo bili tudi do lastnih napak

Naj zaključiva najin razgovor takole: večina vzrokov, ki so botrovali vašemu slabemu poslovanju v lanskem letu gre iskati izven temeljne organizacije. Ste bili kaj samokritični in ste iskali vzroke tudi pri sebi?

“V vseh gradivih in analizah smo bili najprej kritični sami do sebe. Bile so napake! Verjetno je ena od najtežjih to, da nismo zahtevali usklajevanja — korekcije cen glede na rast materialnih stroškov. Prav tako smo se tudi povprašali glede kvalitete. Vendar pa smo po natančnejši analizi ugotovili, da imamo od celotne proizvodnje samo 2% reklamiranih izdelkov in da zato to ne more vplivati na to stanje. Sama pripadnost delavcev do dela je velika, vendar si upam trditi, da tudi tu še imamo rezerve. Moram pa se pri tem tudi kritično obmiti na nekatere naše bivše delegate v samoupravnih organih in družbenopolitičnih organizacijah in sicer v samoupravnih delavski kontroli ter v izvršnem odboru osnovne organizacije sindikata.

Izločitev TOZDA Kuverta iz DO KTL

Dne 12. marca 1987 so se delavci tozda Kuverta na izrednem referendumu soglasno odločili za statusno spremembo, s katero se izločajo iz sestava DO KTL in se ponovno registrirajo kot enovita delovna organizacija.

Prav tako pa so se istočasno odločili, da kot delovna organizacija

Tako so nekateri izmed njih v organih na ravni delovne organizacije namesto, da bi zagovarjali vlogo ter prikazovali potrebe tozda, praktično podajali negativno oceno tozda. Z odhodom le-teh iz tozda in s ponovno konsolidacijo vseh teh organov, pa so vse aktivnosti normalno tekle.

Potrebno pa je poudariti, da je izguba tozda iz leta 1986 pokrita z viri “brez obveznosti vračila” — to je iz rezervnega sklada DO KTL. Prav tako je oblikovan najnujnejši del sklada skupne porabe. Pri osebnih dohodkih in z rastjo osebnih dohodkov ne bomo bistveno okrnjeni. Iz sedanjega poslovanja lahko ugotavljamo, da je tržna situacija ugodna in to kljub veliki konkurenci tudi privatnega sektorja.

Naj za zaključek dodam ugotovitev, s katero se zavedamo, da sami dolgoročno ne moremo rešiti in sanirati tozda ter, da je to možno samo v okviru DO KTL in da pričakujemo od leta 1987 v tem pogledu prelomnico.”

Pripis glavnega in odgovornega urednika Glasila:

Med svojim dopustom v Kranjski gori sem ob smučanju imel priložnost slišati le del razgovora. Zato se zahvaljujem tako Janezu Vogelniku predvsem pa v lastnem imenu in imenu uredništva novinarki Janki Peterca iz radia Triglav Jesenice, da nam je s posredovanjem posnetka razgovora omogočila objavo tega intervjuja.

Razgovor za objavo v Glasilu pripravil:
Milan SEME

Na delavskem svetu DO KTL, 31. marca 1987 je večina temeljnih organizacij smatrala, da je bilo opravljanje poslovnih funkcij v letu 1986 zadovoljivo. Pri tem pa je bilo v razpravi tudi ugotovljeno, da obstoječa oblika organiziranosti in funkcioniranja skupnih služb ter s tem opravljanje poslovnih funkcij ni ustrezno in ni v redu, zaradi česar je bila dana pobuda, za spremembo Samoupravnega sporazuma o združitvi tozdov v delovno organizacijo in Statuta delovne organizacije KTL.

(več o sklepih s te seje v prihodnji številki Glasila).

Milan Seme

ostanejo v sestavi sozda “Slovenija papir”.

Osnove za sprejem take odločitve so bile predhodno vsestransko preverjene v okviru delovne organizacije in ob sodelovanju vseh ostalih temeljnih organizacij, ki taki spremembi ne nasprotujejo.

Več o osnovah za sprejem odločitve delavcev tozda Kuverte in o sklenitvi sporazuma o medsebojnih pravicah in obveznostih glede izločitve, ki se pripravlja v sodelovanju z vsemi temeljnimi organizacijami in strokovnimi službami, bomo objavili v prihodnji številki Glasila.

M. Seme

Krajši povzetek gradiva, ki ga je pripravila delovna skupina Gospodarske zbornice Slovenije (nadaljevanje iz Glasila št. 1/87)

Družbeni in pravni položaj poslovnega organa

1. Določbe v ZZZD v zvezi z delovnim razmerjem poslovnega organa so premalo jasne in se jih razlaga tako, da ima poslovnih organov položaj, ki je enak položaju vsakega drugega delavca v združenem delu, ker uresničuje svoje pravice, obveznosti in odgovornosti po določbah ZZZD o delovnih razmerjih, da je enakopraven z drugimi delavci, pri čemer se še posebej poudarja enakopravnost glede disciplinske odgovornosti.

2. Družbeni in pravni položaj poslovnega organa ZZZD bi bilo potrebno v ZZZD bolj eksplicitno opredeliti tako, da bo iz njega izhajalo naslednje:

— poslovnih organ je delavec, vendar hkrati tudi poseben samoupravni organ — imenovani funkcionar OZD, ki ima že po Ustavi in z zakonom določena pooblastila in odgovornosti in je za svoje delo — izvrševanje poslovnih funkcij, izključno odgovoren delavcem

oziroma organom upravljanja OZD, ki ga je imenoval, za zakonitost poslovanja pa tudi družbeni skupnosti;

— poslovnih organ DO sklene delovno razmerje v delovni skupnosti DO, ki jo tudi neposredno vodi, če le-ta nima posebnega vodje delovne skupnosti, vendar tega vodenja ne opravlja kot “njen” vodilni delavec, ampak v izvrševanju funkcije poslovnega organa delovne organizacije. Prav tako bi

moralo biti jasno, da poslovnih organ DO v delovni skupnosti ne opravlja poslov skupnega pomena kot delavci delovne skupnosti in zato tudi ne more pridobivati osebnega dohodka iz dohodka delovne skupnosti, temveč iz sredstev iz posebnega računa združenih sredstev DO, ki so namenjena pokrivanju funkcionalnih stroškov DO. Njegov osebni dohodek naj bi se obračunaval na podlagi samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke, ki se sklepa na ravni DO ali drugega ustreznega akta na nivoju DO. Poslovnih organ DO združuje delo v delovni skupnosti, vendar bi moralo iz zakona jasneje izhajati, da je za svoje delo odgovoren izključno delavskemu svetu delovne organizacije. Pravice, obveznosti in odgovornosti v zvezi z njegovo

(nadaljev. na 10. str.)

poslovno funkcijo se opredelijo v samoupravnem sporazumu o združitvi v DO;

— poslovodni organ sicer nesporno tudi disciplinsko odgovarja, vendar ne disciplinski komisiji, pač pa je ocena njegove discipline sestavni del ocene uspešnosti opravljanja poslovodske funkcije, kar presoja delavski svet oziroma posebno telo v njegovem okviru.

3. Razmerja med poslovodnimi organi SOZD, DO in TOZD ne moremo obravnavati ločeno od razmerij med organi upravljanja teh ravni. Šibki pristojnosti delavskih svetov DO oziroma SOZD sledi v ZZZ tudi zelo šibka pristojnost poslovodnega organa DO in SOZD v razmerjih do poslovodnih organov TOZD oziroma DO, pa tudi v razmerju do delavskega sveta DO oziroma SOZD, ki ga izvoli. Poslovodni organ DO je torej le koordinator, uporaba določb o sodelovanju v delu delavskega sveta pa je nejasna in nujno ne pomeni niti, da mora podati tiste predloge in mnenja svojemu DS, ki se zahtevajo od poslovodnega organa TOZD. Če medsebojno usklajevanje med poslovnimi organi odpove in pride do nesoglasij, zakon predvideva arbitriranje, ki se lahko zavleče, kar ne ustreza sodobnemu poslovanju visoko razvitega poslovnega sistema kot naj bi bil SOZD pa tudi DO, ki zahteva hitro prilagajanje za sprejemanje optimalnih poslovnih odločitev.

Skladno z odpravo tudi drugih zakonskih ovir za utrditev DO kot tržnega oziroma poslovnega subjekta je treba opredeliti vlogo poslovodnega organa DO oziroma SOZD tako, da se mu zagotovi odločilno vlogo pri izvajanju plana DO oziroma SOZD. Opredeliti je potrebno, da je temeljna naloga poslovodnega organa DO:

- da predlaga delavskemu svetu plan DO,
- da vodi poslovanje DO,
- da skrbi za učinkovito organiziranje in usklajevanje delovnega procesa v njej,
- v skladu z dogovorjeno delitvijo dela, uresničuje poslovne funkcije,

— skrbi za optimalno izvedbo investicijskih odločitev,

— sklepa pogodbe in odloča o drugih vprašanih, s katerimi se zagotovi izvedba plana DO ipd. Poslovodni organ TOZD pa bi moral predvsem skrbeti za organiziranje in usklajevanje proizvodnega procesa v TOZD zaradi uresničevanja dogovorjene delitve dela v DO, vplivati na izbor sposobnih vodstvenih delavcev, neposredno ocenjevati delo najožjih sodelavcev ipd. in praviloma poleg tega opravljati tudi delo delavcev TOZD

— kar je sedaj bolj izjema, po 2. odst. 503. člena ZZZ. Nikakor pa ne bi smel samostojno odločati glede poslovnih funkcij, ki so združene na ravni DO zaradi skupnega poslovanja in sodijo v pristojnost PO DO.

Smiselno enako bi moralo biti tudi razmerje med poslovodnim organom SOZD in poslovodnimi organi DO glede uresničevanja skupnih upravljaljskih odločitev na ravni SOZD.

V tej zvezi bi bilo potrebno spremeniti 516. in 517. člen ZZZ tako, da bi bila dana poslovodnemu organu DO oziroma SOZD pooblastila za organizacijo, usklajevanje in kontrolo dela poslovodnih organov nižjih ravni, kar vključuje tudi izdajanje nalogov glede vprašanj, ki pomenijo izvajanje odločitev DS DO oziroma SOZD.

Poslovodni organ DO oziroma SOZD bi moral imeti vpliv na izbor poslovodnih organov TOZD oziroma DO, vendar bi bilo potrebno v ZZZ to urediti tako, da bi moral imeti delavski svet DO oziroma SOZD pristojnost za posredovanje mnenja delavskemu svetu DO oziroma TOZD pri imenovanju poslovodnega organa in bi se vpliv "višjega" poslovodnega organa na izbor "nižjega" uveljavil preko delavskega sveta DO oziroma SOZD, kateremu poda poslovodni organ svoje mnenje o izboru.

4. V zvezi s postopkom izbire poslovodnega organa je vprašljivo načelo o tripartitni sestavi razpisne komisije po 504. členu ZZZ, ki ne zagotavlja delavcem OZD povsem samostojne vloge pri izbiri poslovodnega organa.

Odpraviti je potrebno s prakso, da se o kadrovskih rešitvah najprej dogovarja v ozkem krogu funkcionarjev ali koordinacijskih odborov za kadrovske politike, ne da bi se posvetovali z delovnimi ljudmi v ustrezni samoupravni organizaciji, kar v bistvu izraža nezaupanje v delovne ljudi, da so sposobni izbrati ustrezne poslovodne delavce.

Zato se zavzemamo za odpravo tripartitne sestave razpisne komisije in naj delavci OZD sami sestavijo razpisno komisijo, pri oblikovanju predloga pa naj sodeluje tudi sindikalna organizacija. Vloga DPS naj se omeji le na soglasja ob imenovanju PO v OZD, ki opravljajo dejavnost posebnega družbenega pomena, kadar to predvideva zakon.

V številnih razpravah se poudarja, da bi bilo potrebno delo poslovodnih organov objektivno in javno ocenjevati. To naj bi se doseglo s pomočjo skupnih osnov enotne metodologije za ocenjevanje uspešnosti poslovodnih organov, ki jo pripravlja Gospodarska zbornica Slovenije in, ki naj bi bila sestavni del družbenega dogovora o kadrovske politiki v SR Sloveniji.

Skupne osnove metodologije naj bi predstavljale okvirno podlago za nadaljnjo razčlenitev metodologije v samoupravnih splošnih aktih glede na posebnosti v OZD oziroma dejavnosti. Poudarjeno je bilo, da naj bi bili kriteriji za oceno uspešnosti v čim večji meri merljivi tako, da bi bilo subjektivnemu ocenjevanju prepuščeno le tisto,

kar se ne da izmeriti s kvalitetskimi podatki. Kriteriji naj bi se sintetično opredelili v dve skupini — ekonomska uspešnost OZD v posameznem obdobju in urejenost samoupravnih odnosov.

Med merljivimi kriteriji je predvidena uporaba družbeno že verificiranih, zlasti dohodek na delavca, akumulacija glede na sredstva, dohodek glede na sredstva in brutto osebni dohodek. Predlagano je tudi iskanje kazalnikov, ki bi jih dobili iz obstoječih kadrovske evidenc. Pomembni bodo tudi kriteriji za presojo kvalitete proizvodov oziroma dela v OZD, podobno pa velja tudi za kriterij odnosa do inovacijske dejavnosti.

Ne bo pa se možno izogniti uporabi nekaterih nemerljivih kriterijev, ki so vezani na subjektivne elemente, so pa za učinkovitost poslovanja izredno važni, n.pr. zaupanje, ki ga uživa poslovodni organ, medčloveške odnose ter odnos do samoupravljanja. Ob reelekcijah bi morali obvezno vnesti med kriterije tudi psiho-fiziološki test oziroma zdravstveno oceno kandidatov.

Z metodologijo naj bi se poleg ocenjevanja poslovodnih organov predvsem vzpodbujalo najsodobnejše kadre, da bodo še bolj motivirani za svoje odgovorno delo.

Pri vprašanih nagrajevanja poslovodnih delavcev bi morali izhajati iz izenačevanja ocene za visoko uspešnost z visokim osebnim dohodkom.

Povzela: T. Čerin

Predlagajo za objavo v »Glasilu KTL«

Preverjanje strokovnih sposobnosti delavcev na vodilnih delovnih mestih

Smo v času ocenjevanja doseženih poslovnih rezultatov v letu 1986 (zaključni računi za preteklo leto), v času uvajanja sprememb glede vrednotenja sredstev, ugotavljanja in razporejanja dohodka (Novi zakon: U.I. SFRJ, št. 72/86) ter sprememb pri obračunavanju amortizacije družbenih sredstev (Novi zakon: U.I. SFRJ, št. 72/86), v času sprejemanja planskih dokumentov za leto 1987, in v času kadrovske konsolidacije v DO KTL (sklepi akcijske konference ZK DO KTL in DS DO KTL).

Ker so vse vsebine zgoraj navedenih stanj v tem času, in priprava strokovnih rešitev za uspešno poslovanje celotne delovne organizacije in nasploh združenega dela v neposredni povezavi s strokovno usposobljenostjo vodilnih in vodstvenih delavcev predlagani (natis članka iz "DELA" pod naslovom: "Križa menežerstva"), da si pomagamo z izkušnjami drugih na področju, ki ga pri nas sicer izpostavljamo — z besedami (Dogovor o izvajanju kadrovske politike) vendar v praksi pa izogibamo (nimamo nikakršne politike kadrovanja).

Križa menežerstva

"DELO", 17. marec 1987 — IGOR GUZELJ

Kavboji, birokrati, karizmatiki ali nekaj vmes

Pri nas si skoraj ni mogoče predstavljati, da bi se kolektiv ali nek organ od zunaj lotil preverjanja

strokovnih sposobnosti ljudi na vodilnih, torej najbolj odgovornih delovnih mestih. Vajeni smo kveč-

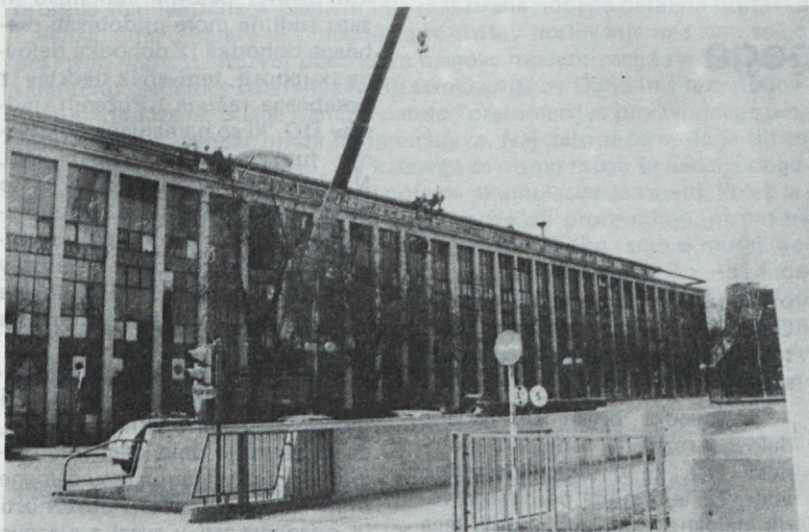

Foto vest: Za odstranitev starih dotrajanih strojev iz DE-30 tozda Kartonažne v 2. nadstropju je bilo potrebno kar specialno dvigalo. In kaj je z novimi se sprašujejo delavci?

jemu ocen moralno-političnega lika ene ali druge osebnosti, ki imajo največkrat negativni predznak, saj so ponavadi povezane z njegovo diskvalifikacijo, odstavitvijo, odstranitvijo, skratka z degradacijo. In še tu ni čvrstih, objektivnih meril, pri čemer je pravica do presoje dana le posvečenim političnim forumom.

Skratka, če bi kdo hotel vtakniti pod lupo svojega šefa, svojega generalnega ali kar celo poslovodno ekipo, bi se "žrtve" zanesljivo čutili ogrožene in bi vso reč razumeli kot napad nase. In vendar so v razvitem svetu analize poklicnih odlik in pomanjkljivosti vrhunskih poslovnežev običajna praksa, samoumevna in redna sestavina eko-

nomske politike. Podjetje, gospodarska organizacija, tovarna ali kompanija je namreč živ organizem. Ob rojstvu in v otroštvu terja drugačno vodenje kakor v fazi razcveta in zrelosti, spet drugačno pa v dobi staranja, v kritičnem položaju zaradi notranjih ali zunanjih vzrokov, v prehodu od administrativne k tržni regulativi in obratno.

Torej je včasih že v razmeroma kratkih presledkih pametno menjavati za krmilom različne menedžerske profile, kar na Japonskem, v Ameriki in v zahodnoevropskih deželah še zdaleč ne pomeni nezapravnice prejšnji garnituri ali posamezniku. Ta je lahko bleščeče opravil nalogo, da bi jo naslednik enako bleščeče nadaljeval. Minule

zasluge se izdatno nagrajujejo, toda ne z vnaprejšnjim odpuščanjem morebitnih napak v spremenjenih pogojih, ki jih zna bolje obvladovati kdo tretji.

Štiri magične črke

Sistematično vrednotenje kadrov bi bilo v slovenskem in jugoslovanskem prostoru nujno že zaradi znanega dejstva, da v konkretnih delovnih organizacijah in še bolj v panogah sploh ne vedo, koliko in kakšne ljudi, s kakšnimi sposobnostmi, imajo na razpolago in kakšnih nimajo. (Zgolj poznavanje njihove formalne izobrazbe je premalo). Le tako je moč ukrepati in poiskati potrebne okrepitve, hkrati pa hišne moči usmeriti v dodat-

no brušenje, ki so mu menežerji v tujini vsako leto podvrženi v povprečju dobrih 20 dni.

A osnova je seveda oblikovanje primerne, enotne in dovolj univerzalne metodologije diagnosticiranja, očiščene ideološkega balasta, zaradi katerega se zlasti v vzhodnoevropskih državah vedno znova dogaja, da napačne osebe zasedajo neprava mesta in da ni pričakovanih učinkov.

(Več o tem, kakšne so podrobnejše lastnosti posameznega tipa vodstvenega kadra pa preberite v že omenjenem članku — Delo 17. marca 1987.) Uredništvo

Kako z osebnimi dohodki v prihodnje

Obrazec za dvodelne osebne dohodke

Do julija nov sistem delitve osebnih dohodkov — S kakšnimi številkami bi množili plačo, če bi gospodarili slabše, s kakšnimi pa, če bi boljše

Kaže, da naravnost neverjetna zmeda, ki je v zadnjih letih nastala na področju delitve dohodka in osebnih dohodkov, zlasti še s pojavom tako imenovanega partijskega modela osebnih dohodkov iz dveh delov, počasi izginja. V zvezno skupščino je že prišel predlog spremenjenega zveznega družbenega dogovora o delitvi dohodka, pripravljen je osnutek republiškega družbenega dogovora, njegov odbor pa je izdelal merila za konkretno določanje osebnih dohodkov v posameznih gospodarskih dejavnostih. Usmeritev zvezne resolucije, da je potrebno do letošnjega julija dokončno preiti na nov sistem delitve osebnih dohodkov je tako postala realnejša.

Bruto osebni dohodek iz dveh delov

Zakaj pravzaprav gre? Bruto osebni dohodek je po novem sestavljen

iz dela na osnovi živega dela in dela na osnovi upravljanja in gospodarjenja z družbenimi sredstvi (minulega dela). Iz bruto osebnih dohodkov se zagotavljajo sredstva za osnovno izobraževanje, osnovno zdravstveno varstvo, socialno varstvo, invalidsko in pokojninsko zavarovanje ter sredstva za neposredno skupno porabo delavcev (regres za letni dopust, solidarna pomoč, odpravnina, jubilejne nagrade in podobno). Ostala skupna poraba delavcev (stanovanja, prehrana, odmor, rekreacija, kultura itd.) se oblikuje v skladu skupne porabe tozda, kot del čistega dohodka.

V veljavi ostajajo določila starega družbenega dogovora, po katerih lahko delovne organizacije, ki ustvarijo večjo akumulacijo od republiškega ali jugoslovanskega povprečja, razdelijo nadpovprečne bruto osebne dohodke, kar velja tudi obratno. Republiški družbeni dogovor ob tem še dodaja, da morajo v tistih organizacijah, kjer niso zmogli na trgu zaslužiti niti za najnižje osebne dohodke (ki se določajo na podlagi vrednosti enote enostavnega dela, niti za minimalno akumulacijo (v Sloveniji je s

S kupa gramoza celoten pogled na novo tovarno, dolgo preko 1000 metrov — vzhodna stran

tem mišljena polovica povprečne akumulacije v gospodarski dejavnosti) takoj sprožiti postopek za sprejem programa ukrepov za izboljšanje poslovanja.

Primerjave bodo slovenske

Dosegli so soglasje o enem od najbolj spornih delov prerakanja o uvedbi sistema dvodelnih osebnih dohodkov — ali se delovne organizacije pri oblikovanju osebnih dohodkov primerjajo z republiškim ali z zveznim povprečjem. Predlog sprememb zveznega dogovora to prepušča republiškim dogovorom. Slovenski že določa, da se organizacije primerjajo s slovenskim povprečjem v posamezni gospodarski dejavnosti in le izjemoma (kadar ta primerjava ni možna zaradi premajhnega števila organizacij v republiki) z jugoslovanskimi. S tem so bile priznane tako imenovane razlike v družbeni produktivnosti dela med posameznimi republikami, pa tudi tiste, ki so posledica različnih kulturnih norm življenjskega standarda in moči "meznega gibanja" (zlasti števila in uspešnost stavk).

Prav tako tudi ni več sporno, da se morajo osebni dohodki iz obeh osnov potrditi v skupnem tržnem uspehu organizacije in da torej noben del osebnih dohodkov ni "zagotovljen". Del osebnih dohodkov na osnovi sprotnega dela se bo ugotavljal in delil v obliki

predujma med dvema obračunoma poslovanja, glede na planirane in dosežene poslovne rezultate. Ob obračunu, ko bodo znani tržni rezultati, bo ustvarjeni presežek nad izplačanimi akontacijami (to je presežek, ki ga bodo ugotovili na osnovi dosežene mere uspešnosti gospodarjenja, o kateri bo govor kasneje) predstavljal del osebnih dohodkov na osnovi minulega dela.

Kako ugotoviti mero uspešnosti

Kaj bodo vsa ta nova določila prinesla v praksi, je mogoče lažje videti iz "skupnih izhodišč ter letnih usmeritev in nalog", ki jih je pripravil odbor republiškega družbenega dogovora. Temelj vsega je ugotavljanje uspešnosti gospodarjenja. To bodo v organizacijah združenega dela opravili tako, da bodo seštevek čistega dohodka, obveznosti iz naslova obresti in dela dohodka, ki pripada drugim osebam iz naslova nadomestila za gospodarjenje z vloženi sredstvi (ali enostavnije: ki pripada tisti organizaciji, ki je v "našo" organizacijo vložila kapital) delili s seštevkom "normalnih" bruto osebnih dohodkov (povprečnih slovenskih bruto osebnih dohodkov, povečanih ali zmanjšanih glede na izobrazbeno strukturo in težavnost dela, ki velja v gospodarski dejavnosti, v katero se uvršča or-

(nadaljev. na 12. str.)

Takole je vsakodnevno stanje že nekaj mesecev pred vhodom v upravne prostore KTL in tozda Kartonažna na Čufarjevi 16 v Ljubljani. Ali bi stavili, da bo v istem času zgrajena nova tovarna MP-3 kot bo opravljen remont kletnega dvigala za papirne odpadke?

ganizacija), "normalne" skupne porabe in "normalne" akumulacije (povprečne akumulacije v gospodarski dejavnosti glede na povprečno uporabljena poslovna sredstva). Mera, torej količina uspešnosti gospodarjenja v bistvu pomeni primerjavo med doseženim poslovnim rezultatom, ki se izraža v dejansko ustvarjenem čistem dohodku, skupaj z obveznostmi do posojilodajalcev in vlagateljev in tistim rezultatom, ki bi bil "normalen" glede na povprečja, ki veljajo v celotni gospodarski dejavnosti. Tako ugotovljena mera uspešnosti potem vpliva na delitev osebnih dohodkov in sredstev za skupno porabo, vendar le posred-

no, preko tako imenovanega popravnega množitelja (korekcijskega faktorja) za pretvorbo ravni uspešnosti v raven osebnih dohodkov. Poglejmo obe skrajnosti na dani lestvici! Če je bila dosežena mera uspešnosti do 0,30 (kar pomeni, da je organizacija dosegla nekaj manj kot tretjino "normalne" poslovne uspešnosti), je popravni faktor 0,75, kar pomeni, da lahko organizacija izplača tričetrtine "normalnih" bruto osebnih dohodkov in skupne porabe — pozitivno razliko gre pripisati zagotavljanju osnovne socialne varnosti delavcev, ki morajo tudi v primeru izredno slabega poslovanja imeti zagotovljeno "preživetje". Če pa

je organizacija dosegla uspešnostno mero 1,20 (in je torej presegla povprečje dejavnosti kar za petino), je popravni množitelj 1,12, kar pomeni, da lahko organizacija izplača za 12 odstotkov višje bruto osebne dohodke in skupno porabo od "normalnih" — negativno razliko gre pripisati usmeritvi, naj večja uspešnost prinese tudi večje osebne dohodke, vendar naj gre progresivno več za akumulacijo (v nasprotnem primeru bi se izjemni dohodki, ki so lahko tudi rezultat trenutnega monopolnega položaja na trgu, pretekali predvsem v osebne dohodke, ne pa v povečanje proizvodnje). Posebne mu spodbujanju izvoza je name-

njen še en dodatni korekcijski faktor: za desetino doseženega deleža neto deviznega učinka v celotnem prihodku organizacije se lahko povečajo tudi odstotki povečanja "normalnih" osebnih dohodkov (če na primer neto devizni dotok prinese 20 odstotkov celotnega prihodka, se lahko osebni dohodki povečajo še za 2 odstotka). Posebej so določeni tudi obrazci za izračunavanje osebnih dohodkov v delovnih skupnostih, ki pa se od prej navedenih razlikuje samo v tem, da so njihovi korekcijski faktorji vezani na dosežene mere uspešnosti v organizacijah, ki so uporabniki njihovih storitev.

D. M.

O proizvodnem delu pred zaključkom šolskega leta 1986/87

Pred zaključkom šolskega leta 1986/87 je prav, da spregovorimo o proizvodnem delu, ki sedaj že nekaj let teče po ustaljenem redu. Že spet se lahko osredotočimo na tozdr Kartonažna Ljubljana, ki sprejme in usposablja na proizvodnem delu največje število učencev.

Tako je bilo v lanskem letu iz Srednje šole tiska in papirja na usposabljanju 29 učencev iz vseh letnikov ter 128 učencev iz Srednje šole za družboslovje in splošno kulturo iz prvih letnikov.

Poudariti moramo, da izvajanje proizvodnega dela poteka nemoteno, saj so pri izvajanju proizvodnega dela vključeni vsi delavci temeljne organizacije od vratarja, ki učence sprejme, ko zjutraj pridejo v tovarno, pred vsakega posameznega delavca pri katerem ali med katerimi učenec preživi 14 ali več dni. Predvsem pa je glavna naloga na mentorjih, ki učence razporejajo pri njihovih nalogah, jim priskočijo na pomoč pri težavah ter jih skozi delo ocenjujejo.

Naj omenimo, da je zelo dobra povezanost med šolama in temeljno organizacijo, pri čemer za nemoten potek le-te skrbita koordinatorska prof. Pavel Skalar, graf. ing. iz Srednje šole tiska in papirja in prof. Anton Končar iz Srednje šole za družboslovje in splošno kulturo. Da bi proizvodno delo še na-

prej potekalo tako uspešno, se v kratkem še enkrat spomnimo, kateri so smotri proizvodnega dela in kakšne so naše naloge pri tem.

Z namenom, da vsi učenci, vpisani v programe za pridobitev srednje izobrazbe, spoznajo in doživijo delo kot organizirano — osmiselno in ustvarjalno aktivnost, se v skladu z vzgojno-izobraževalnimi programi vključujejo v proizvodno delo oziroma delovno prakso.

S tem se pa zlasti uresničujejo naslednji smotri:

Učenci:

- z aktivnom vključevanjem v neposredni delovni proces doživljajo in ovrednotijo delo, neposredno spoznavajo delovne procese, organizacijo dela in vlogo delavcev v tem procesu,
- neposredno spoznavajo samoupravne odnose in jih vrednotijo,
- povezujejo teorijo s proizvodno oziroma delovno prakso, spoznavajo soodvisnost umskega in fizičnega dela,
- spoznavajo in uporabljajo pravila varstva pri delu in osebna zaščitna sredstva,
- spoznavajo značilna dela in naloge v panogi oziroma dejavnosti, za katero se izobražujejo.

S proizvodnim delom oziroma delovno prakso omogočamo učenecem oblikovati odnos do dela, navajamo jih na kreativnost, ustvarjalnost, točnost in tovariške odnose pri delu.

Proizvodno delo je torej dosti več kot to, da učenca razporedimo h konkretnemu delu in skrbimo, da bo to delo opravil.

Učencem je treba razložiti:

- kako neko delo opraviti čim bolj varno in učinkovito,
- zakaj se neko delo opravlja v danih pogojih,
- medsebojno povezanost posameznih del,
- vlogo delavcev pri izboljšanju delovnih pogojev in dvigu produktivnosti dela,
- samoupravne odnose in družbenopolitično aktivnost v temeljni in delovni organizaciji.

Pri vsem tem je treba upoštevati, da so njihova znanja (glede življe-

nja in dela v proizvodnji) skromna, da so njihove spretnosti in sposobnosti nerazvite, njihove delovne navade pa neizoblikovane in, da so sila odvisne ravno od tega, kako jih bomo uvajali v ta področja ter kakšen zgled jim bomo dajali.

Ob koncu naj omenimo, da smo na kolegiju naše temeljne organizacije dne 10.3.1987 obravnavali možnost za organizacijo in izvajanje proizvodnega dela za učence 1. letnika Srednje šole za družboslovje in splošno kulturo v šolskem letu 1987/88. Zaradi obsežne investicijske dejavnosti v letošnjem letu in predvidene preselitve dela proizvodnega programa v nove proizvodne prostore, bo prišlo do sprememb v organizaciji dela ravno v času, ko naj bi učenci opravljali proizvodno delo. Zato bo odpadlo proizvodno delo za učence Srednje šole za družboslovje in splošno kulturo.

M. Zapušek

Foto vest: Učenci osnovne šole Ledina so pripravili našim ženam ob njihovem prazniku 8. marcu lep kulturni program

Iz vsebine objav v Biltenih DO KTL v letošnjem letu (štev. 250 do 253)

Uspel ponovljen referendum v TOZDU Kartonažna

BILTEN štev. 250

Objava sklepa delavskega sveta DO KTL o razpisu ponovitve referenduma za sprejem dokončnega predloga samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za raz-

porejanje dohodka in čistega dohodka, ki se izvede v tozdu Kartonažna Ljubljana.

BILTEN štev. 251

— Objava sklepov samoupravnih organov in organov družbenopoli-

tičnih organizacij DO KTL sprejetih na sejah v decembru 1986.

— Poročila o delu konference osnovnih organizacij sindikata KTL v letu 1986.

— Programska usmeritev za delovanje konference OOS KTL v letu 1987,

— Program dela samoupravne delavske kontrole DO KTL.

BILTEN štev. 252

Objava sklepov samoupravnih or-

ganov in organov DPO KTL sprejetih na sejah v januarju in februarju.

BILTEN štev. 253

Objava sklepa volilne komisije delovne organizacije o rezultatu ponovljenega referenduma v tozdu Kartonažna glede na razpis v Biltenu štev. 250.

M. S.

Svetovalnica za življenje v dvoje ŽIVA – Ljubljana,

Hranilniška 7 a tel. (061) 313-186, 325-865

VŽivi bi vam radi pomagali

Želja slehernega med nami je imeti varen dom. Za srečo in toplino družinskega življenja pa se moramo potruditi tudi sami.

Svetovalnica ŽIVA vam pri tem lahko pomaga. Zakaj? Zato, ker v ŽIVI to znamo. V 17. letih našega dela je šlo skozi naša vrata več kot 50.000 ljudi, ki so morda tako kot vi z nezaupanjem zrlji na takšno pomoč. Danes nam o tem pišejo in pod njihovimi toplimi pozdravi so že podpisali njihovih otrok.

Vsak, ki si želi spoznati primerne partnerja, ima možnost, da mu svetovalnica pri tem pomaga, odločitev za trajno zvezo pa je seveda njuna. V ŽIVI delamo po do-

ločenih načelih. Prvo je seveda diskretnost. Veliko ljudi v vašem kraju si je morda našlo partnerja pri nas, toda tega ne veste. Drugo je poštenost. Pričakujemo pošteno izražene želje in odnos. Ne zase, temveč za tistega, ki se je tako kot vi vpisal pri nas. Ljudje nam zupajo tudi stvari, ki so jim že desetletja ležale na duši. Zato nas ljudje radi obiskujejo še po tem, ko so rešili svoj problem.

Morda se vam poraja vprašanje: kdo vse se pri nas vpiše. Odgovorimo lahko, da prav vsi: od mladega kmečkega fanta, kurirja, tehnika, vojaške osebe pa do dvakratnega doktorja znanosti, od mlade-

ga dekleta pa do upokojenke. Meja praktično ni. Izpolnjevati morate le zakonske pogoje za sklenitev zakonske zveze.

V zadnjem času raste med mladimi dekletki zanimanje za delo na kmetiji pa seveda ne vedo, kam bi se lahko obrnile po nasvet, kje najti fanta z enakimi željami in seveda po možnosti že s posestvom. Te srčno vabimo tudi zato, da naše modernizirane in zdrave domačije ne bi propadale.

Naša vrata so na široko odprta. Tudi izven "uradnih ur" se bomo posvetili vašemu problemu, želji ali samo pogovoru o vsem, kar vas zanima. Naša vrata so odprta vsem, ki delajo v Sloveniji, kajti s pomočjo predstavništva v drugih mestih Jugoslavije pomagamo tudi vsem tistim iz drugih republik, ki si žele partnerja iz domačega okolja.

V ŽIVI se v zadnjem času trudimo pomagati invalidom, slepim in slabovidnim, gluhozemim ter tudi tistim, ki so imeli v življenju veliko težav in so morali prestajati za-

porno kazen ali pa se zdraviti zaradi alkoholizma. Vemo, da je bilo v življenju marsikoga veliko trnja in da poti niso bile vedno gladke in brez ovir. Tudi za te ljudi in njihove stiske imamo veliko razumevanja in posluha. Nič nam ni tuje, kar je človeško!

Vsem bomo skušali pomagati in rešiti težave, ki jim sami niso kos, tudi našim zdorncem, izseljencem in zamejcem.

In kje nas najdete? Če boste prišli v Ljubljano osebno: za Bežigradom na Hranilniški 7/a (za blagovnico Astra), pripeljete se lahko z mestnimi avtobusi št. 12, 6 ali 8. Lahko pa nam samo pišete in po pošti vam bomo poslali vse potrebne informacije. Tudi telefonirate lahko na številko 061/313-186. Uradne ure za stranke imamo v ponedeljek od 8. – 12., v torek od 8. – 17., v sredo od 8. – 17., v četrtek od 8. – 12., v petek od 8. – 12. in v soboto od 8. – 12. ure. Toda kot rečeno: tudi izven tega časa vas bomo vedno rade volje sprejeli.

Sporočamo žalostno novico, da nas je nenadoma zapustila dolgoletna sodelavka

Ljudmila Hočevar

Ohranili jo bomo v trajnem spominu

Delavci in DPO tozda Kartonažne Ljubljana

Milki v slovo

Ob prebujanju pomladi, ko se zima poslavlja od mrzlih dni je vse prerano ugasnilo tvoje življenje.

Nit življenja je pretrgana.

Vse prerano v tvojih štiridesetih letih si zapustila svoje drage domače, prijatelje in delovne tovariše.

Dolgo smo te poznali, saj si bila med nami v Kartonažni tovarni Ljubljana polnih 24 let.

Ob tem zadnjem slovesu še ne dojemamo resničnosti, da te ni več med nami.

Ko ti je zdravje dopuščalo si bila ustvarjalna in imela prijeten tovariški odnos do sodelavcev in vseh tistih, s katerimi si se srečevala pri opravljanju svojega dela in pri drugih nalogah.

Delovni tovariši, prijatelji in člani zveze komunistov kakor tudi ostale družbeno-politične organizacije, katerih član si bila tudi ti se te bomo spominjali kot iskrene in marljive sodelavke.

Naj ti bo lahka ta naša domača zemlja.

Pred letovanjem

O možnostih, kje in po čem boste lahko letovali v letošnjem letu, ste bili že obveščeni v svoji temeljni organizaciji. V tem prispevku bo govora bolj o cenah letovanja in spremenjenem načinu organiziranja letovanja v počitniškem naselju Miholaščica na Cresu.

Cene letovanja so v primerjavi s cenami v preteklem letu poskočile tudi za 500%. Čeprav je tako velik skok cen zaskrbljujoč pa moramo povedati, da predlagane cene kljub visokemu porastu še ne predstavljajo realne cene oziroma ne prinašajo dohodka, s katerim bi pokrili vse stroške letovanja. Tako kot opazimo nenehno rast cen doma, čutimo podražitev tudi pri naših počitniških objektih. Že v lanskem letu smo doživeli porast cen energetike (elektrike, vode) na Cresu iz planiranih 280.000 din stroškov so le-ti poskočili na

1.269.000 din. Ta in ostale podražitve so nas prisilile, da smo za letošnje leto izračunali ekonomske cene posameznih objektov. Visoke ekonomske cene so posledica visokih stroškov ob upoštevanju, da posamezne objekte koristimo le dva, največ tri mesece v letu. Za primerjavo: — stroške za hišico na Cresu ocenjujemo na 2.153.500 din — ker hišico v povprečju uporabljamo le 90 dni, je dnevna cena objekta 23.000 din. To ceno bomo v sezoni zaračunali tujim gostom, za delavce KTL in upokojenke KTL pa v višini 7.200 din dnevno. Ob tem moramo povedati, da cene za letovanje na Cresu ne bodo v vseh temeljnih organizacijah enake — verjetno bodo nižje.

Enotne cene bodo v letošnjem letu za letovanje v počitniškem do-

(nadaljev. na 14. str.)

mu v Fiesi in koči na Veliki planini.

Do razlik v cenah v posameznih temeljnih organizacijah prihaja zaradi različnega števila počitniških objektov in nižjih ocen ekonomskih cen v počitniških objektih, s katerimi razpolagajo temeljne organizacije same. Temeljne organizacije namreč v večji ali manjši meri del stroškov za vzdrževanje objektov znižajo s prostovoljnim delom, kalkulacije pa se razlikujejo tudi v tem, da ni vedno upoštevana amortizacija objekta in opreme. Nižja cena letovanja ima za posledico, da je potrebno večji del sredstev za pokrivanje stroškov, nameniti iz sredstev skupne porabe, kar pa se odraža tudi v višini sredstev, ki ostanejo na razpolago za izplačilo regresov za letni dopust.

Še nekaj o organiziranju letovanja na Cresu. V tej sezoni ne bomo imeli več svojega oskrbnika. To pomeni, da se bomo prijavljali v recepcijski službi naselja. Sprememba bo tudi v tem, da bo vsak letovalec moral sam menjati plinsko bombo.

Vse letovalce naprošamo, da bolj skrbno uporabljajo objekte in opremo. Res, da je iz leta v leto manj tistih, ki imajo slab odnos do skupne lastnine, vendar se še vedno zasledijo primere, ko zapustijo prikolice ali kočjo na Veliki planini v poraznem stanju. Večja kontrola bo letos nad tem, kdo koristi objekt, saj so bili v lanskem letu primeri, da je bilo delavcu odobreno letovanje na Cresu, v hišici pa so letovali popolnoma drugi gosti, tudi inozemski.

D.V.

Naše hišice v naselju pri Miholaščici na otoku Cresu pričakujejo naše dopustnike

sindikata - ZK - ZSM - varstvo dela - SLO - družbeni standard - vesti - kadrovske novice - intervju - anketa - sport - SLO - družbeni standard

Prvenstvo v sankanju DO KTL za leto 1987

Sankanje pod Storžičem

V tej mamini tovarni se stalno nekaj dogaja. Ne mislim med službo, ampak v sobotah in nedeljah.

Skupaj hodimo v planine ali gremo na Slovaško. Mami naju je s sestrico vzela s seboj tudi na dan KTL. Ampak mi ni bilo preveč všeč, preveč je bilo pijanih.

Eno lepo soboto smo se z avtobusom odpeljali proti Trziču. Sestra Barbara je bila v šoli in naravi, zato smo odšli le mami, oči in jaz ter seveda sanke. Sanke je moral oči izvleči s podstrešja, jih popraviti in očistiti od rje, saj jih že dolgo nismo uporabljali. Peljali smo se do doma pri Storžiču, dalje pa avtobus ni mogel. Naprej smo pešačili in nesli sanke, potem pa jih tudi vlekli po snegu, razen strica Marjana, ki je imel nekakšno skrivnostno mažo in jo ni hotel obrabiti. To pa se mu je tudi splačalo, saj je dobil bron. Pešačili smo kakih 40 minut do nekakšne lesene hišice kjer je bilo že nekaj ljudi.

To so bili organizatorji iz Lepenke — to je TOZD od KTL — je rekla mamica. Z očkom sva šla enkrat preizkusiti progo. Sneg je bil precej mehak in ni šlo preveč hitro. Potem smo odrinili proti startu. Pred nami sta bila dva možakarja in smo mislili, da onadva že vesta do kod je treba. Pa nista vedela, sta bila iz Logatca. Lezli smo prav daleč in visoko, potem pa nikogar ni bilo za nami. Morali smo se vrniti in smo seveda zamudili start.

Najprej je peljal očka. Bil je prav zadnji, potem pa je moral takoj nazaj, da sva peljala še skupaj. Jaz sem ga počakala kar na startu. Proga ni bila dolga in na ovinku smo se ustavili in morali kar teči do strmine, potem pa je kar šlo. Ko smo končali tekmovanje smo se odpravili na Dom pod Storžičem. Tam so razglasili zmagovalca in dobili smo kosilo. Do gor sem se precej namatrala, pot ni bila zgažena, morala sem tudi cviliti, prišli smo pa le. Na srečo sem ime-

la družbo, Tanjo Zemljičevo. Dogovarjali sva se in pripovedovali vice in tako skupaj lažje strpeli na poti navzgor. Dobili smo čaj z rumom in pečenko s kislim zeljem. Očija sem našla za krofe, potem pa drugega nisem mogla jesti. Po kosilu so proglasili zmagovalce in razdelili medalje. Vsak je tudi izžrebal nagrado. Nagrade so bile prav zanimive: razno orodje, razni otroški čevlji in podobno. Dobila sva lepe nagrade. Oči je rekel, da bi to rabil pred leti, ko smo zidali hišo, ampak bo še kdaj prav prišlo.

Na koncu je bilo potrebno še krstiti tiste, ki so bili prvič na Domu pod Storžičem. Sestavili so sodišče in izbrali rabelja. Rabelj je imel dolgo desko z dolgimi žebli na koncu. Ker sta tudi mami in oči bila prvič tukaj, me je čisto zares skrbelo, kaj se bo zgodilo. Pa rabelj ni bil tako grozen, ko je tepel, je palico obrnil. Mamica je dobila tri udarce, oči pa je plačal dva litra vina in je dobil samo en udarec. Ampak se mi zdi, da ga je kar precej bolelo.

Potem smo šli raje ven, saj je bilo notri tako zakajeno, da se ni dalo dihati. Počasi smo se odpravili v dolino. Škoda, da cesta ni bila splužena in se nismo mogli peljati dol kar s sankami. V Lom smo prišli ravno prav, avtobus nas je že čakal. Odpeljali smo se v Ljubljano.

Fiesa

Janez in Luka na morje sta šla po vodi čofala, prijatelja bla, je sonce vroče prijetno tako, da hitro ogreje to morskovo vodo.

Pa dnevi tečejo saj dolgčas tle ni, ljudi je veliko, da kar mrgoli.

Saj barve in zdravja vsak si želi, pa malo počitka vsi smo željni.

Fiesa ti lepa in sončna tako, ure bežijo in dnevi teko, ostani mi zdrava, dopusta bo kraj saj drugo še leto pridem nazaj.

Sklenila sem, da se bom šla še sankat s KTL. Imeli smo se zelo lepo, toda rada bi si priborila tudi kakšno medaljo.

Andreja Kmet

Lep spomin na tekmovanje

In tak je bil krst za novince

Program športno-rekreativne dejavnosti v KTL za leto 1987

16.2.1987 sem prevzela naloge referenta za šport in rekreacijo v KTL. Cilj teh nalog je organizirati in koordinirati športno-rekreativno dejavnost na nivoju DO in vzpodbujati in sodelovati pri športno-rekreativni dejavnosti znotraj tozdov skupaj s sindikalno organizacijo tozda.

V letu 1987 mislimo nadaljevati z akcijami, ki so bile vpeljane že prejšnja leta in sicer:

- skupne akcije,
- športno-rekreativna dejavnost znotraj tozda
- TRIM akcije,
- športne igre papirničarjev.

Letos smo organizirali oziroma sodelovali že na treh akcijah in sicer: prvenstvo KTL v smučanju, prvenstvo KTL v sankanju in zimskih športnih igrah papirničarjev Slovenije.

Prvenstvo Slovenija papir v smučanju – Udeleženci iz KTL

Prvenstvo KTL v smučanju – veselje ob prejemu pokala

Okvirno planiramo za sezono 1987/88 še naslednje akcije:

- prvenstvo KTL v kegljanju za ženske in moške (marec,
- ekipno prvenstvo v balinanju na Rakeku (april),
- športno srečanje KTL v malem nogometu, odbojki, košarki, streljanju, pikadu v Ljubljani (maj),
- sodelovanje na športnih igrah papirničarjev Slovenije (junij),
- sodelovanje na pohodu po poteh spominov in tovarštva (maj),
- turnir v malem nogometu (april),
- planirani izlet (maj, september)
- prvenstvo KTL v šahu (oktober),
- turnir v odbojki (november),
- prvenstvo KTL v sankanju (januar 88),
- prvenstvo KTL v smučanju (februar 88),

- zimске športne igre papirničarjev Slovenije (februar 88).

Na podlagi dogovora s predstavniki tozdov – pooblaščenimi za šport, bodo posamezni tozdi skušali najeti telovadnice v svojem kraju za možnosti splošne rekreacije. Prav tako bodo skušali organizirati keglanje, balinanje ipd. Prav tako bodo sodelovali na TRIM akcijah, ki jih organizirajo posamezne TKS.

Upam, da je ponujena možnost rekreacije in sodelovanje v raznih športnih panogah tako pestra, da bo zadovoljila večje število delavcev KTL. Težiti moramo za tem, da postane rekreacija sestavni del našega vsakdana, ker le tako bomo lažje premagovali težave, ki jih življenje vsak dan postavlja pred nas.

Referent za šport in rekreacijo:
Irena Luthar

Škrtalo

25. maja bo v Ljubljani kongres homoseksualcev, predvidoma pet dni kasneje pa bo dan KTL. Upam na poglobljene, vendar tradicionalne medsebojne odnose.

Medtem, ko v širšem prostoru potekajo razprave o "Slovenskem sindromu", imamo mi na tapeti "kuvertin sindrom".

Še sreča, da KVERTA svoje pobude ni plakatirala. Iz zanesljivih virov poročajo, da je bila ideja o plakatiranju (na srečo) pravočas-

no zatrta. Koluarski krogi vedo povedati, da je njihova neobjavljena krilatica "KVERTA – DELOVNA ORGANIZACIJA MOJA" plagiat neke druge turistično navdihnjene parole.

V deželo prihaja pomlad. Lastovk sicer še nisem videl, videl pa sem shujševalno kuro pri Tanji in Sonji.

P.S. Oprostite, videl jih še nisem, pa bodo vseeno prišle, lastovke namreč.

Nagradna križanka

Nagradna križanka je v celoti povdarjena našemu posebnemu dogodku "izgradnji nove tovarne". Zato se je uredniški odbor tudi odločil, da naj bodo tudi nagrade posebne – kot praznične in sicer:

1. nagrada	2.500 din
2. nagrada	2.100 din
3. nagrada	1.700 din
4. nagrada	1.300 din
5. nagrada	900 din
6. nagrada	500 din

Rešitev nagradne križanke oddajte osebno ali pošljite po pošti z oznako NAGRADNA KRIŽANKA na naslov:

KTL – DG samoupravne zadeve in informiranje 61000 Ljubljana, Čufarjeva 16

n a j k a s n e j e d o 15. aprila 1987.

Uredništvo

Žrebanje februarske nagradne križanke šte. 2/87

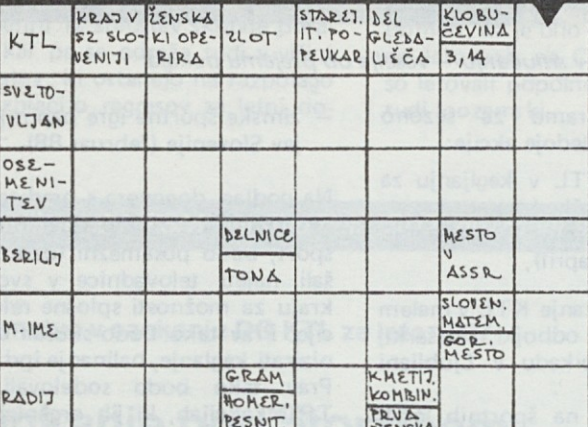
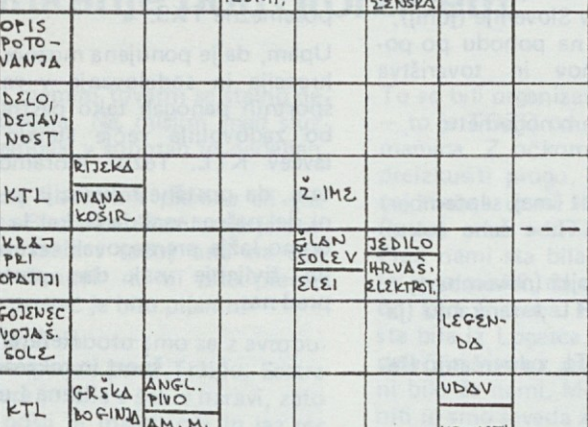
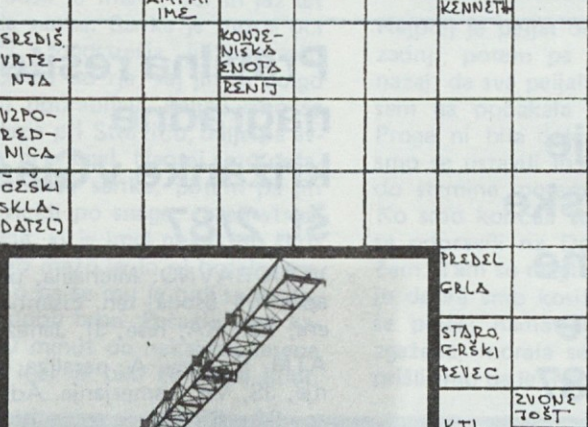
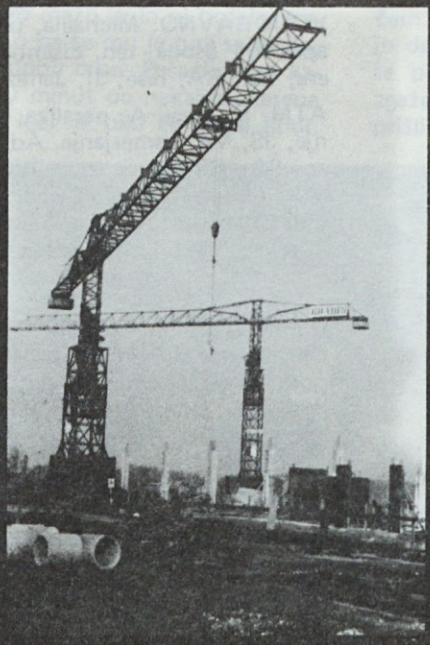
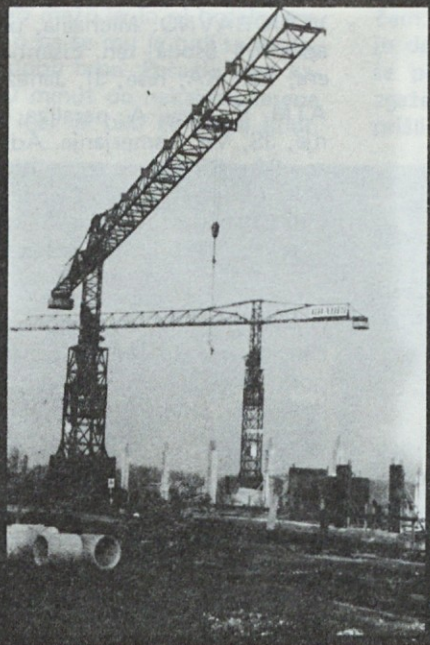
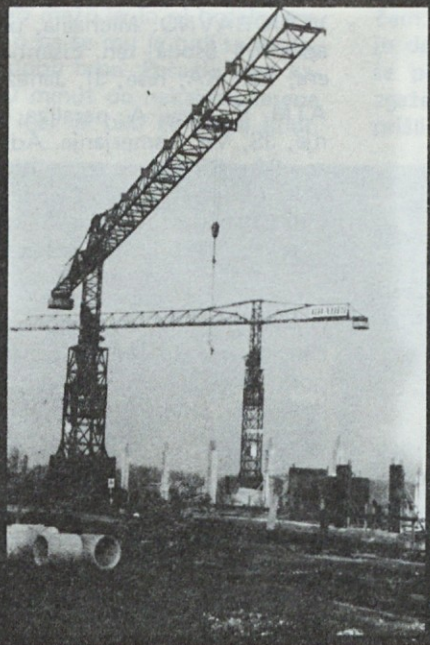
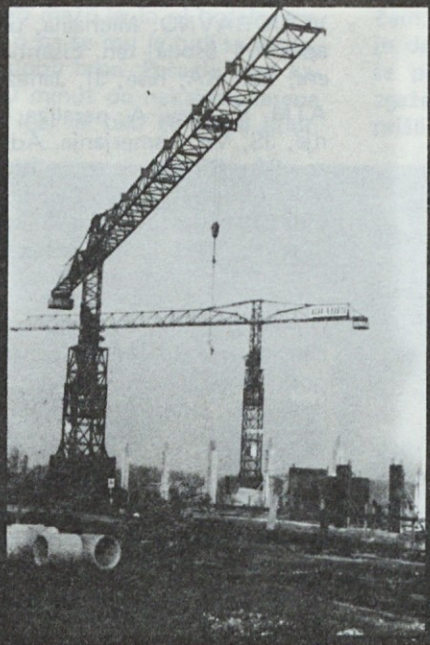
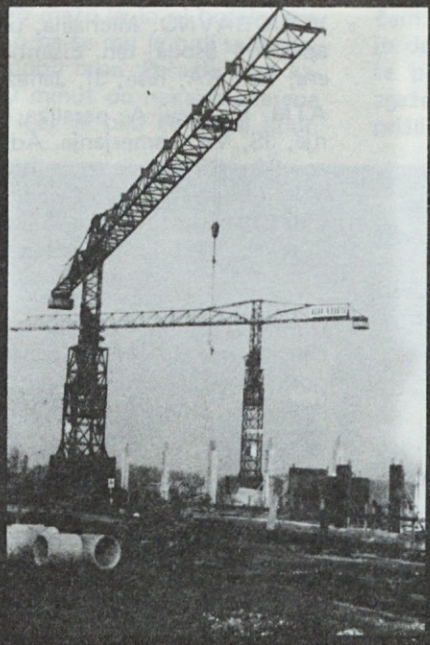
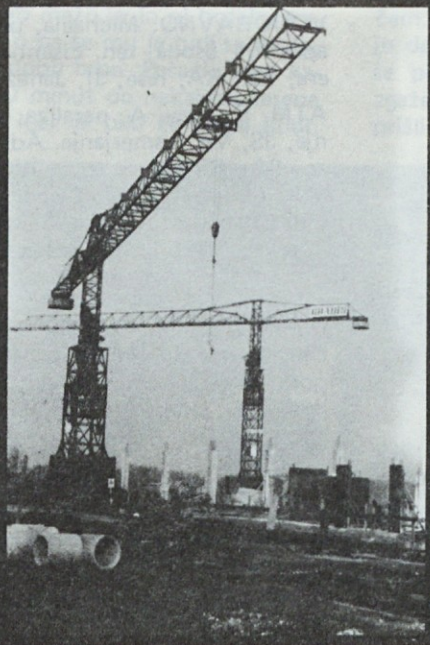
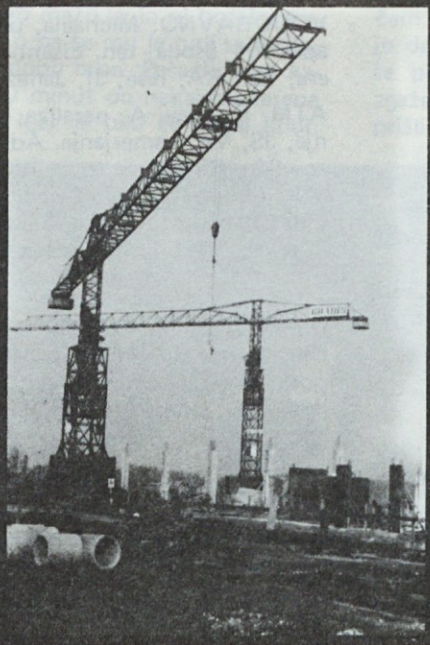
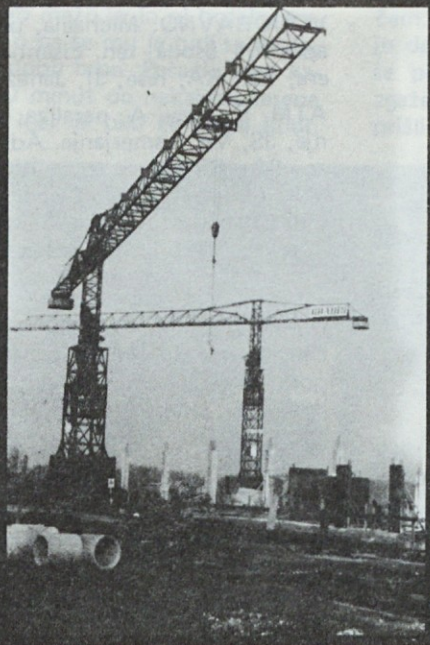
Javno žrebanje križanke v Glasilu 2/87 smo izvedli dne 20. marca 1987 v našem računovodstvu. Izmed 68 poslanih rešitev je bil žreb naklonjen naslednjim reševalcem s pravilnimi rešitvami:

1. nagrada SIGULIN Marija
1.600 din DSSS
2. nagrada LUTHAR Irena
1.000 din DSSS
3. nagrada ROT Drago
800 din DSSS
4. nagrada ČEBULJ Uroš
600 din DSSS
5. nagrada KRSTIN Diana
400 din DSSS

Pravilna rešitev nagradne križanke v Glasilu št. 2/87

VODORAVNO: Michaela, potok, apostrof, usoda, ten, Eisenhower, era, LK, RA, rese, JI, Janez, ral, ATM, E, Ezav, A, paraliza, zgodnje, JS, Vir, usmerjanje, Ada, para, SA, Gibraltar, veto, imbecilnež, LM, RA, TOZ, Evian, agrom, Plana, LIT, Clint, dnina, kinoteka, EA, Igallo, nasek, LR, turobnost, leska, ŠA, Mae, Inka, pi, AM, KO, O, OK, čista vest, Dundo, zlo, rak, kri, M, baptist, Ola, IP, apolon, bolero, IA, izkop, poz, Lojk, koralniki, ata, BI, jarec, ZO, janež, EP, ZI, akustika, nonij, jip, OŠ, J, Ira, E.

Če smo imeli pri prejšnjem žrebanju veliko sreče, da ni bilo napak pri izžrebanih reševalcih pa pri tej to ni bilo tako. Tako so kljub sreči pri žrebu izpadli Maja Ribič – Nosan, Marjan Jerič in Petra Benvenuti iz DSSS, Zorka Svržnjak in Boris Štrukelj iz Kartonaže Rakek, Stana Kapus iz Jelplasta in Miran Trost iz Tike. Pa prihodnjič več sreče!

				LADO ESKO- VAR	ODMEV- TEK	SAN- JAC	UTEŠ ZA U- PRAVNO- VEŠENJE	STAPA V AME- RIKI	ČEŠKI PISAT. /ALOIS/	POLSKI KNJIŽEV. /ŠALOM/	NOGOM. KLUB	GERM. OREL	KTL DUO CEB	PLAČIL. SRBED- STVO	KISMET	FRANC M. IME	RUSKI ZGODO- VINAR			
				IZDELO- VALEC VOROZ						ZABNA ČRKA ABE- CEDE	FRANC. SLIKAR. VRHUN. SPORTN.									
				PRETEM. VLADAR- TEV								TOVAR. ALKOH. PIZAC								
				RUSKI PISAT. /ZAVIST/	MESTO V M. AZIJI RIMSKI ZGODOV.					SARA- JEVO			POŠ- KODBE							
KTL	KRAJ V SZ SLO- VENIJI	ŽENSKA KI OPE- RIRA	ZLOT	STARŠT. IT. PO- PEUKAR	DEL GLEDA- LIČEA	KLOBU- ČEVINA 3,44				ŠPANA FRANC. VITELEV SLEPIH										
SVETO- VLJAN									BERKE- LIT BOL- ZMOST											
OSE- MENI- TEV								ORANJE PRIPAD. MOSOV VEANI		TAJCE										
BERILIJ			DELNICE TONA			MESTO V ASSR														
M. IME						SLOVEN. MATEM. GOR. MESTO														
RADIJ			GRAM HOMER. PESNIT,		KMETIJ. KOMBIN. PRVA ŽENSKA		RIHARD JAKOPIČ	ODPO- SLA- NEC		JATČNIK										
OPIS POTO- VANJA								OKRAJ. AM. M. IME	POLJSKA VALUTA			RU- BIDIJ	VSOTA	IZDELAL ZUPANČE MATJAZ	KELTSKI PEVEC	STAR SLOVAN	NRAV- V NEŽ	PISATELJ GRAY		
DELO, DEJAV- NOST								MESTO V FRANC. VROS ARH-						PEVKA PROTEST PESNI RIM. IME. BOG						
KTL	RITKA NANA KOŠIR			Ž. IME			DUJET USHERJE ZELEKT,			PREVENT. ZDRAV. USTAN. TELUR										
KRAJ PRI OPATJI				GLAN SOLEV ELEI	JEDILO HRVAŠ. ELEKTROT.			OKRASNE PASTLINE KRAJ PRI POBECU			LUTHER VODIK									
GOJENSE VOJAS. SOLE						LEGEN- DA			FRANC. TEZUIT							KREVS ŽMA				
KTL	GRŠKA BOGINJA	ANGL. PIVO AM. M. IME				UDAV KENNETH		SLONOV ČEKAN	NAVO- DILLO	JANEZ JALEN							POKR. V VIETN.			
SREDNŠ VRTE- NJA			KONTE- NISKA ENOTA RENITJ							REDJE- POVA ESMA	NATRITJ MNO- ŽINA									
VZPO- RED- NICA								RDEČE BARVILO DEL TEJ BUHA												
ČEŠKI SKLA- DATELJ							NASA TOZD REZEVN. BANA. POBEC													
				PREDEL GRLA						POSTE- KLE- MINA	AME- RICIJ LATIN. PREBL.									
				STARO GRŠKI PEVEC				MOSTVO									AMER. H. IME			
				KTL	ZVONE TOŠT ODBELEK			MESTO V ZRN LITER												
				STARA SRED. SOLA							NEON ENAKI GRKI									
				100 M2 KRAJ PH LWBLJ.			PRVI MOŠKI	JANKO IVANC	ENA- ČAJ BRE. V INDIJI			DEL POSODE POTOKAR					HLAP- LTIVA TEKOC.	MANJŠE REŠETO	LATIN. PESNIK	KREMA ZA KOŽO
																				
				GRŠKA ČRKA				KREPOST										RIMSKI VOJSKO- VODJA		
				SPREM- LJEVAL. OGNJA				VODJA FRANC. REVOLUC.										ILIOS, ILION		

